БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

XXI съезд қарорларини амалга оширамиз

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

9-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 109. (2142).

3 ИЮНЬ ЯКШАНБА 1962 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ҒАЙРАТ ҚИЛ, ПАХТАКОР ЎРТОҚ!

Бу йил жонажон Ватанга 503 минг тонна «оқ олтин» етказиб берамиз! Манзили қуёшдай равшан кўриниб турган, элимизга янада тўқчилик, мўлкўлчилик армуғон этувчи коммунизмнинг муҳташам биноси пойдеворига муносиб ғишт қўйиш туйғусини КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини дилга жо қилган азамат механизаторларнинг, миришкор сувчиларнинг юрак сўзлари бу! Ғайрат-шижоат билан, номус ва орият билан, юксак ватанпарварлик билан далага отланган, мўл ҳосил тақдири учун астойдил жанг қилаётган опа-сингиллар, ака-укаларнинг чинакам аҳду-паймони бу!

Шу аҳду-паймонга вафо қилаётганларнинг пахтазорларида ғўзалар баравж, томирларига қон — ҳаёт суви меёрида оқизилмоқда, ҳар туп ғўза ёшлигиданоқ бамисоли она меҳри билан тўйдириб озиқлантирилаяпти. Қатор оралари икки томонлама майин юмшатилаётган ғўзалар тўрт-беш чинбарг чиқариб, эрта-индин шонага кираман, деб кўкка бўй чўзаяпти.

Бугун турсунойчилар ватани Чиноз райони илғор хўжаликларининг пахта далаларида бўлган кишининг баҳри-дили очилади. Нақадар файзли бу далалар, нақадар оромбахш! Ҳар куни кумуш тонгдан универсалини эгат оралатиб, пешин қуёшининг олов селини тагиб, оқшом қуйилгунча руль бураётган механизаторларни кўрасиз. Бир туп ҳам ғўза сувга ташна бўлиб қолмасин, деб кечани кундузга, кундузни кечага улаб, сув бошқараётган миришкор сувчиларни кўрасиз. Қайноқ ҳаётнинг, жўшқин меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Азамат кишилар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг барча ишчиларга, колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, Совет интеллигенциясига бутун совет халқига қарата ёзган Мурожаатини кўтаринки руҳ билан маъқуллаб, бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар. «Қизил Октябрь», «ЎзССР 30 йиллиги», «XXI партсъезд» колхозларининг далаларида бегона ўтлардан батамом тозаланган яшил квадратлар мўл ҳосилдан далолат беряпти. Ҳа, бу хўжаликларда улкан хирмон кўтариш учун ҳозирдан мустаҳкам пойдевор яратилмоқда. Ахир чинозликлар бу йил гектаридан камида 25 центнердан ҳосил кўтарамиз, деб лафз қилганлар. Эл-юрт кузатиб турибди, қани чинозликлар ваъдаларига вафо қилармиканлар, ғўза парваришиши шу аҳду-паймонга яраша олиб борилаётганмикан? Шуни билишмоқчи. Чинозликлар барча майдонлардаги ғўзаларни биринчи культивациядан тўла чиқардилар. Қатор ораларини узунасига ва кўндалангига юмшатиш юзасидан берилган топшириқ 115 процент бажарилди. Деярли 90 процентга яқин ердаги ғўзага иккинчи марта ишлов берилди. Культивация ҳаммавақт озиқлантириш ва суғориш билан боғлаб олиб борилди.

Агар областимизнинг барча хўжаликларида ҳам ғўза парвариши Чиноз районидагидек намунали ташкил этилган бўлса, барча куч ва моддий-техника дала ишларига тўла сафарбар этилган бўлса, нур устига нур бўлар эди. Йўқ, областимизнинг бир қатор районларида бунинг тамомила аксини кўрамиз.

Ўтган йили ҳам пахта тайёрлаш давлат планини бажара олмай, эл-юрт олдида, Ватан ва партия олдида уялиб, ерга қараган Гулистон районда ғўза парвариши соҳасида жуда катта камчиликларга йўл қўймоқдалар. Райоңнинг айрим хўжаликларида ҳалигача ягана тамомланмабди. Ортиқча кўчатлар, бегона ўтлар ғўзаларнинг насибасига — сувига, озуқасига шерик бўлмоқда. Бу — ҳозирданоқ гектаридан етиштириладиган ҳосилнинг 3-4 центнери нобуд қилинаяпти деган сўз. Районда мавжуд культиваторларнинг ҳаммаси универсалларга тўла тиркалмаган, кадрлар шай бўлмаганлиги сабабли меҳнат унуми жуда ҳам паст. Ахир шу кунгача умумий пахта майдонининг фақат 80 процентидаги ғўза қатор оралари биринчи культивация қилинганлигини нормал бир ҳол деб бўладими? Гулистон райони партия ва ижроия комитетининг раҳбарлари, сизлар ғўза қатор ораларига икки томонлама ишлов беришнинг моҳияти — мўл ҳосил гарови эканлигини чамаси яхши тушуниб олмаганга ўхшайсизлар. Эндигина районда умумий пахта майдонининг етти проценти узунасига ва кўндалангига парвариш қилинганлиги фикримизнинг исботи эмасми? Илғор районлар иккинчи культивацияни аллақачон бошлаб юбордилар. Сизларнинг районингизда биринчи культивациянинг тугалланмаганлиги ҳосилга ҳозирдан путур етказилаяпти, деган сўз эмасми?!

Областимизнинг Комсомол, Сирдарё районларида ҳам ҳалигача ягана тугалланмаган, ғўза зараркунандаларига қарши деярли кураш олиб борилмаяпти. Кўпгина майдонлардаги ғўзалар сувга ташна. Ҳар иккала районда ҳам ғўза қатор ораларига ишлов беришнинг сифати паст. Бор кўчатларни тўла сақлаб қолиш ишига беларволик билан қаралаяпти. Ахир иккала районда ҳам биринчи культивация эндигина 80—90 процент миқдорида бажарилганлигини, иккинчи культивация Гулистон районида ҳалигача бошланмаганлигини, ғўзага икки томонлама ишлов бериш иккинчи даражага тушириб қўйилганлигини қандай баҳолаш керак?

Кўкда июнь қуёши порлаяпти. Мўл ҳосил тақдири ҳал қилинадиган долзарб кунлар келди. Шу кунларнинг қадрига етмаган, ғўза парваришига ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилмаган кишилар, албатта, курашда ютқазади. Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети «Ғўза парваришин кучайтирилсин!» деб ўртага жанговар шиор ташлади. Ҳа, отни қамчилаш пайти келди, мўл ҳосил учун чинакам жанг қилиш пайти келди. Бутун кучни, моддий-техника воситаларини ғўза парваришига тўла сафарбар этиш керак. Суғоришни икки сменада ташкил этайлик, токи, ғўза кечаю-кундуз қониб сув ичсин, универсалларга СУЗлар осилган бўлсин, токи, ҳар туп ғўзанинг ёшлигида тўйиб озиқланишига эришайлик. Культивация даврида ҳар бир универсалнинг тўла қувват билан ишлашини таъминлайлик, токи, ғўза қатор оралари доимо юмшоқ турсин, ғўза томирлари қуёш ва ер ҳароратидан баҳра олиб турсин. Ғўза зараркунандаларига қарши курашни кучайтирайлик!

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари шуни унутмангки, мўл ҳосил тақдирини кишилар — азамат механизаторлар, миришкор сувчилар, барча колхозчилар, ишчилар ҳал қилади. Уларга ғамхўрликни кучайтириш, унумли меҳнат қилишлари учун ҳамма зарур шароитларни яратиб бериш лозим.

Пахтакор ўртоқлар, бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилайлик! Коммунизм мўл-кўлчилигини таъминлаш йўлида бошланган умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшайлик, барча майдонларда мўл пахта ҳосили тўпланиши учун ҳозирдан пухта замин яратайлик!

ЧОРВАЧИЛИКНИ ЗЎР БЕРИБ ЮКСАЛТИРАЙЛИК!

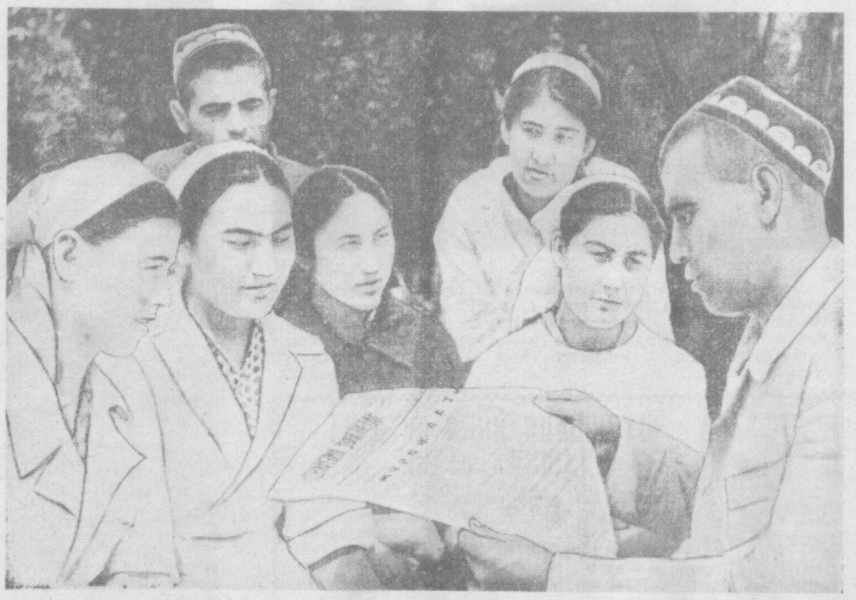

Барча совет кишилари сингари Орджоникидзе районидаги Ленин номли колхоз чорвадорлари ҳам партия ва ҳукуматимизнинг Мурожаатини зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар. Улар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг Мурожаатига жавобан янада самарали меҳнат қиламиз, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирамиз, таннархини арзонлаштирамиз, деб айтмоқдалар. Суратда: колхознинг Ленин участкаси бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ж. Қўзибоев ферма ходимларига партия ва ҳукуматимизнинг Мурожаатини ўқиб бермоқда.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ СЕКРЕТАРИАТИДА

АМАЛИЙ ИШ БИЛАН ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Юқори Чирчиқ районидаги III-«Интернационал», «Ўзбекистон», «Правда», «Политотдел», Свердлов номли колхозлар аъзоларининг қимматли ташаббуси

КПСС Марказий Комитети март Пленумининг қарорларидан руҳланган Юқори Чирчиқ районидаги III-«Интернационал», «Ўзбекистон», «Правда», «Политотдел», Свердлов номли колхозларнинг аъзолари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари табиий қийинчиликларни енгиб чигитни қисқа муддатларда экишга, уни текис ундириб олишга ва биринчи парваришни туғаллашга муваффақ бўлдилар, ҳозир ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар.

Улар КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг барча ишчиларга, колхозчиларга, совхозларнинг ишчиларига, совет интеллигенциясига, бутун совет халқига Мурожаатини муҳокама қилиб, партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ меҳнаткашлари тўғрисида, қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш ҳақида қилаётган ғамхўрликларига жавобан давлатга пахта етказиб бериш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар.

III-«Интернационал» колхози (раиси Н. Нишонбоев, партия ташкилотининг секретари Я. Оқилбеков ўртоқлар) олдинги мажбуриятдаги 26,9 центнер ўрнига ҳар гектар ердан 30 центнердан, «Ўзбекистон» колхози (раиси Е. Х. Пак, партия ташкилотининг секретари Ш. Утебаев ўртоқлар) 29,6 ўрнига 33 центнердан, «Правда» колхози (раиси И. А. Цой, партия ташкилотининг секретари Д. Когай ўртоқлар) 37,2 ўрнига 40 центнердан, «Политотдел» колхози (раиси М. Г. Хван, партия ташкилотининг секретари С. Ф. Ким ўртоқлар) 39.2 ўрнига 45 центнердан, Свердлов номли колхоз (раиси Д. А. Ким, партия ташкилотининг секретари Т. В. Эм ўртоқлар) 32,3 ўрнига 35 центнердан пахта етказиб беришга аҳд қилдилар.

Юқори пахта ҳосили етиштириш юзасидан олинган бу қўшимча мажбурият фидокорона меҳнат, дала ишларини уюшқоқлик билан сифатли ўтказиш эвазига бажарилади.

Область партия комитетининг секретариати Юқори Чирчиқ районидаги «III-Интернационал», «Ўзбекистон, «Правда», «Политотдел», Свердлов номли колхозлар аъзоларининг область бўйича давлатга 503 минг тонна пахта етказиб бериш юзасидан олинган мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга қаратилган ватанпарварлик ташаббусига катта эътибор бериб, уни тўла қувватлайди.

Область партия комитетининг секретариати район партия комитетларига, область партия комитетининг партия ташкилотчиларига, территориал бошқармалар бошлиқларига, колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига Юқори Чирчиқ районидаги ана шу колхозларнинг қимматли ташаббусини қуллаб-қувватлаш ҳамда колхоз-совхозларнинг ҳамма бригадаларида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ошириш учун, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун социалистик мусобақанинг авж олдирилишини таъминлаш вазифасини топширди.

Кимёгарларнинг аҳди қатъий

Социалистик Чирчиқдаги саноат корхоналарининг коллективлари ҳам барча меҳнаткашлар қатори КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг бутун совет халқига қарата Мурожаатини қайта-қайта ўқиб чиқиб, унда қўйилган масалаларни кенг муҳокама қилмоқдалар ва қишлоқ хўжалигини юксак даражага кўтариш учун колхоз ва совхозларга моддий-техника ёрдамини янада кучайтириш тадбирларини белгиламоқдалар.

Электрохимия комбинатининг маҳсулоти — минерал ўғитлар қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда салмоқли ўрин тутади. Шу сабабли комбинат коллективи Мурожаатга амалий иш билан жавоб бериш мақсадида маҳсулот тайёрлашни янада кўпайтиришга қарор қилди.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш учун дон, маккажўхори, қанд лавлаги, нўхат, дуккакли экинлардан мўл ҳосил олиш зарур. Бу вазифани амалга ошириш учун эса колхоз ва совхозлар кучли моддий-техника базасига эга бўлишлари лозим. Шу сабабли кимёгарлар август ойига қадар планга қўшимча равишда бир неча минг тонна азотли ўғитлар етказиб беришга аҳд қилдилар.

Комбинатда янги хил минерал ўғитлар ишлаб чиқаришни ўзлаштиришга катта эътибор берилаяпти Ҳозир яйловларга сепиладиган суюқ ўғитни тажрибада синаб кўрилаяпти. Яқиндан бошлаб бу хил ўғит кўплаб ишлаб чиқарилабошланади.

Т. ЎРУНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИДА ҚАТНАШУВЧИ МАМЛАКАТЛАР КОММУНИСТИК ВА ИШЧИ ПАРТИЯЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ КЕНГАШИ ТЎҒРИСИДА

Ўзаро иқтисодий ёрдам кенгашида қатнашувчи мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетлари ўртасидаги келишувга мувофиқ, ўзаро иқтисодий ёрдам кенгаши мамлакатларининг иқтисодий ҳамкорлиги масалалари юзасидан шу йил 6 июнда Москвада кенгаш чақириш мўлжалланди.

Кенгашда мазкур мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари Марказий Комитетларининг биринчи секретарлари ва ҳукумат бошлиқлари қатнашадилар.

Н. С. ХРУШЧЁВнинг

Москва Пионер ва ўқувчилар саройининг очилиш маросимида 1962 йил 1 июнда сўзлаган нутқи

Қадрдон ўртоқлар!

Биз Москва Пионер ва ўқувчилар саройини, унга туташ территорияни жуда диққат-эътибор бериб, кўздан кечирдик. Сизлар бу ердаги ҳамма нарсани яхши, жуда яхши қилибсизлар. Архитекторлар, инженерлар, ишчиларни партия Марказий Комитети ва Министрлар Совети номидан табриклашимга рухсат бергайсиз. Улар жуда яхши меҳнат қилдилар ва, территориядан усталик билан фойдаланиб, пионер ва ўқувчилар учун замонамизга ҳақиқатан мос бўлиб тушадиган ажойиб сарой яратиб бердилар. Ҳаво ва ёруғлик сероб бўлган кенг заллар, иш хоналари, обод территория — ана шуларнинг ҳаммаси пионер ва ўқувчиларнинг истироҳат ва меҳнат қилиши учун яхши шарт-шароитлар яратиб беради. **(Қарсаклар).**

Мана шу яхши ишда ташаббус кўрсатганлиги, жонбозлик билан ишлаганлиги учун комсомолни ҳам табриклашимга рухсат бергайсиз. Чунки комсомоллар ташаббус кўрсатибгина қолмай, шу саройни қуриш учун пул ҳам тўпладилар, ўзлари актив меҳнат қилиб, мана шу ажойиб саройни барпо қилишда бевосита қатнашдилар! **(Қарсаклар).**

Саройингизни проектлаштирган ва безаган архитекторлар билан рассомларнинг уддабуррolиги менга жуда ёқди. Улар жойнинг рельефидан фойдаланиш учун архитекторлик ва рассомлик усулларини моҳирлик билан ишга солибдилар ҳамда мана шу ажойиб кўркам бинонигина эмас, балки бутун мана шу комплексни барпо этибдилар. Бу қурилишни мен маҳоратни ва архитекторлик ва рассомлик дидини рўёбга чиқаришнинг яхши намунаси деб ҳисоблайман. **(Қарсаклар).**

Бундай баҳо бериш билан мен, эҳтимол, шошма-шошарлик қилаётгандирман, чунки архитекторлар ва рассомлар жамоатчилиги бу қурилишга қандай баҳо беришини билмайман. Ўйлайманки, бундай қурилишларга баҳо беришда ҳамманинг фикри бир жойдан чиқишига эришиш қийин. Чунки одамларнинг диди ҳар хил бўлади, ҳаммага маъқул келадиган иш қилиб бўлмайди. Бировга ёқиши, бировга ёқмаслиги мумкин. Лекин саройингиз менга ёқаяпти ва мен ўз фикримни айтаяпман. **(Давомли қарсаклар).**

Бугун мана шундай яхши саройга эга бўлаётганликлари билан комсомолимизни, пионер ва октябрятларимизни табрикламоқчиман. Уларнинг кўплари бу ерда ўз қобилиятларини намоён қилиш имкониятига эга бўладилар, чунки ҳам меҳнат қилиш учун, ҳам фойдали тарзда истироҳат қилиш учун, болаларнинг характерини яхшироқ тарбиялаб вояга етказиш учун шарт-шароитлар яратиб берилган. Бу — Москва пионер ва ўқувчиларига яхши совғадир ва мен бу совға билан сизларни, болалар, табриклайман. **(Қарсаклар).**

Биз мана шундай саройларни барпо қилар, заводлар, фабрикалар, электростанциялар қурар, кишиларнинг турмушини яхшилаш учун, коммунизм тантанаси учун курашар эканмиз, кўпинча жонидан кечиб, қонини тўкиб, ишчиларнинг иши учун қаҳрамонона кураш олиб борган ва халқимизнинг социализм, коммунизмни барпо қилиш имкониятини қўлга киритган кишиларни ҳамиша миннатдорчилик ва зўр ҳурмат билан эсга оламиз. Сизларнинг боболарингиз, оталарингиз, акаларингиз, оналарингиз, опаларингиз чоризмнинг қонли жабр-зулмига қарши, капиталистлар ва помешчикларнинг ҳукмронлигига қарши курашдилар, Улуғ Октябрь социалистик революциясини амалга оширдилар, чет эл интервентларига қарши урушни ҳамда революция душманларига қарши граждандар урушини ғолибона суратда тугалладилар, мамлакатимиз халқларини асоратга солишга уринган немис-фашист босқинчиларини тор-мор келтирдилар. Ана шу кишилар, буюк халқимиз абадий барҳаёт устозимиз В. И. Ленин кўтарган ғолибона байроқ мағрур ҳилпираб, барча мамлакатларнинг халқларини ишчилар синфининг иши учун, меҳнаткаш халқнинг иши учун, коммунизм тантанаси учун курашга даъват этиб турсин деб, ҳозирги авлодга коммунизмни муваффақиятли суратда барпо қилиш, ўз боболари, оталари, акалари, оналари ва опаларининг улуғ ишини шон-шавкат билан давом эттириш имкониятини бердилар. Ленин иши, коммунизм иши — тўғри ишдир! Бу иш муқаррар суратда ғалаба қилади! **(Гулдурос қарсаклар).**

Лекин боболарингиз, оталарингиз, оналарингиз, акаларингиз за опаларингиз курашиб қўлга киритган шароитлардан оқилона суратда фойдаланмоқ, ўз ихтиёрингизда бўлган халқ бойликларини кўпайтирмоқ учун зўр бериб меҳнат қилиш керак, чунки инсониятнинг ҳамма моддий ва маънавий бойликлари фақат меҳнат билан, ғайрат қилиб ишлаш билан яратилади. Сиз ўқишингиз, ўқиганда ҳам яхши ўқишингиз, билим орттиришингиз, ўзингизни коммунизмнинг яхши бинокорлари қилиб вояга етказишингиз керак.

Пионерлар, комсомоллар ёшлик чоғидан бошлаб ўз иродасини чиниқтириб бориши, халқимиз олдида турган вазифаларни тушунишни ўрганиши, қийинчиликлар ва камчиликларга қарши зўр бериб кураш олиб бориши, заифларни қўллаб-қувватлаб, тўғрироғи уларни ножўя хатти-ҳаракатлардан сақлаб қолиши, шу тариқа пионер, комсомол аъзоси деган номни, кейинчалик партия аъзоси деган номни ҳамиша, ифтихор билан кўтариб юриши, коммунизмнинг муносиб қурувчилари бўлиши керак. **(Гулдурос қарсаклар).**

Октябрятлар, пионерлар, комсомоллар ҳамма ишда ва ҳамиша ўз тенгдошларига ибрат кўрсатмоқлари керак. Мактабда улар энг яхши баҳолар олиб ўқишлари, ўзлари яхши ўқибгина қолмай, ўз ўртоқларига ҳам ёрдам беришлари, шу тариқа бутун синф, бутун мактабнинг яхши ўқишига, яхши баҳолар олишига эришишлари керак. Болаларни мактаб партасидан бошлаб коллективизм, ҳамдамлик, ўртоқлик руҳида тарбиялаш керак; ҳар бир пионер, комсомол аъзоси ўз ўртоғини, дўстини қўллаб-қувватлаши, унга ёрдам бериши лозим. Бу — совет жамияти, совет кишилари ҳаётининг зарур шартидир, бусиз муваффақиятли суратда олға бора олмаймиз. Чунки биз буржуа мамлакатларида тарғиб қилинаётганидек, бир ховуч эксплуататорларнинг бахт-саодати учун эмас, балки ҳамма одамларнинг бахт-саодати учун курашмоқдамиз.

Буржуа мамлакатларида турмушнинг ўзи ҳар бир кишини тирикчилик ўтказиш ҳуқуқи учун, очдан ўлмаслик учун кураш олиб боришга мажбур қилмоқда. Капитализм идеологлари капиталистик мамлакатларда мавжуд бўлган тузумни «ташаббускорлик эркинлиги» деб атамоқдалар. У ерда неча минг одамдан биттаси ўзи эксплуатация қилаётган кишиларнинг меҳнати ҳисобига бойлик тўплаш, капитал орттириш учун бошқалардан устин келиб, уларнинг бошига чиқиб олишга муваффақ бўлади, холос. Бундай одамлар ҳақида: унинг омади келди, деган гапларни айтишади. Бу омад эмас, балки хиёнаткорлик, ўзига тенг бўлган кишиларни виждонсизлик билан талаш, уларнинг меҳнати натижаларини ўзлаштириш ва шунинг эвазига шахсий бойлик орттиришдир.

Биз бундай ваҳшиёна ахлоққа қатъиян қарши чиқмоқдамиз ва қарши курашмоқдамиз. Совет кишилари бир одамнинг бахт-саодати бутун жамиятнинг бахт-саодатига зид бўлмасин, одамлар фақат ўзининг бахту саодатинигина эмас, балки бутун жамиятнинг бахт-саодатини кўзласин, деган коммунистик таълимот принциплари руҳида тарбияланмоқда. Бу — сира мисли кўрилмаган энг эзгу олижаноб идеядир. Коммунистик жамиятнинг, одамларга коммунистик муносабатда бўлишнинг ана шу идеяси — бизнинг маркча-ленинча таълимотимиздир. Коммунистик партиямиз ҳам ана шу идеяни рўёбга чиқариш учун курашмоқда.

Сиз, коммунизмнинг бўлажак қурувчиларига айтамизки, сиз ўрнини босишингиз лозим бўлган авлод кишилари коммунизмнинг буюк иши учун қандай актив, довюрак ва ҳормас курашчи бўлган бўлсалар, сизлар ҳам ана шундай курашчи бўлинглар, марксизм-ленинизм байроғини буюк ишимизнинг тўла ғалабасигача муносиб равишда кўтариб боринглар. **(Гулдурос қарсаклар).** Мана шунда жонажон Ильичимизнинг васиятларини адо этган бўласиз! Сизларга муваффақиятлар тилайман! **(Гулдурос, давомли қарсаклар).**

Хартини Сукарно Москвада

Индонезия Республикаси президентининг рафиқаси Хартини Сукарно хоним ғайри расмий визит билан 1 июнда Москвага келди. Внуково аэродромида Хартини Сукарно хонимни Н. С. Хрушчев ва Н. П. Хрушчева, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг рафиқаси В. П. Брежнева, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Г. М. Пушкин, СССР Ташқи ишлар министрининг рафиқаси Л. Д. Громико, СССРнинг Индонезиядаги элчиси Н. А. Михайлов рафиқаси билан, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлимининг мудири Ф. Ф. Молочков, Шарқи-жанубий Осиё бўлими мудири вазифасини ижро этувчи Д. С. Чувахин кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида Польша Халқ Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси Болеслав Яшчук, Индонезия элчихонасининг ходимлари бор эдилар.

Хартини Сукарно хоним билан биргаликда Москвага Индонезия Республикасининг СССРдаги элчиси Адам Малик келди.

Индонезиядан келган меҳмон ва унинг ҳамроҳлари Москвадан ташқари яна Ленинград ва Тошкентда ҳам бўладилар. (ТАСС).

Темирйўлчилар активи йиғилиши

Кеча Свердлов номли концерт залида Тошкент темир йўли партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда Тошкент темир йўли бошлиғи ўртоқ А. Қодиров «Темир йўл транспорти ходимлари Бутуниттифоқ кенгашининг якунлари ва Тошкент темир йўли коллективининг вазифалари» ҳақида доклад қилди.

Доклад юзасидан бошланган музокараларда Тошкент тепловоз депосининг инструктор-машинисти Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Немудров, Тошкент темир йўл бўлими план бўлимининг бошлиғи Левшин, Тошкент товар станциясининг бошлиғи Комилов, Урсатьевск локомотив депосининг мастери Горшков, Ўзбекистон ССР автомобиль транспорти ва тош йўллар министри Стрельцов ва бошқа ўртоқлар қатнашдилар.

Йиғилишда СССР йўллар министри ўртоқ Б. П. Бешчев нутқ сўзлади.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов қатнашди ва нутқ сўзлади.

Йиғилиш қатнашчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевга табрик хати юбордилар.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари М. А. Абдураззоқов, М. М. Мусахонов, Е. С. Насриддинова, З. Р. Раҳимбобоева, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидат Қ. Муртазоев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари И. М. Нажесткин ўртоқлар иштирок этдилар.

(Йиғилиш ҳақидаги батафсил ҳисобот газетамизнинг келгуси сонида босилади).

Болаларга — тинчлик ва бахт!

Тошкентдаги Горький номли парк ёзлик театрининг саҳнаси байрамдагидек безатилган. Бутун жаҳондаги болаларнинг энг яхши дўсти Владимир Ильич Ленин портрети гуллар билан ўралган. Ўзбекистон пойтахтидаги саноат корхоналари, муассасалар ва ташкилотлар коллективларининг вакиллари Болаларни ҳимоя қилиш халқаро кунига бағишланган умумшаҳар йиғилишига тўпландилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари С. А. Раҳматхўжаева очди.

Содиқ ленинчи, тинчлик учун толмас курашчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми якдиллик билан йиғилишнинг фахрий президиумига сайланди.

Тошкент тўқимачилик комбинати иккинчи фабрикасининг йиғирувчиси, коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси М. Алпатова, қаҳрамон она М. Пўлатова, 53-мактаб ўқитувчиси А. Романова ва бошқалар бирин-кетин минбарга чиқадилар. Улар ёш авлод тўғрисида доим катта ғамхўрлик қилаётганликлари учун Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига чин қалбдан миннатдорчилик билдирдилар.

Йиғилиш қатнашчилари гулдурос қарсаклар остида КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Н. С. Хрушчевга табрикнома юбордилар. (ЎзТАГ).

Ёшларнинг мураббийлари, мукофотингиз муборак!

1 июнда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг мажлислар залида тантанали вазиятда мукофотлар топширилди. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган унвон бериш тўғрисидаги ва ўқувчиларни ўқитиш ҳамда тарбиялаш ишида эришган муваффақиятлари учун республика халқ маорифи ходимларини, шунингдек В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг 40 йиллиги муносабати билан комсомол ва пионер ходимларини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонларни ўқиб берди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. С. Насриддинова мукофотларни топширди.

Ё. С. Насриддинова Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан мукофотланганларни самимий табриклади, уларга сиҳат-саломатлик ва ўз ишларида муваффақият тилади.

Мукофотларни топшириш вақтида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Ф. Е. Титов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари З. Р. Раҳимбобоева, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари И. В. Бабков, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов ҳозир бўлдилар. (ЎзТАГ).

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КОМСОМОЛНИНГ КУЧИ— ПАРТИЯ РАҲБАРЛИГИДА

Яқинда Киров район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум партия ташкилотларининг комсомолга раҳбарлиги ва ёшлар ўртасида тарбиявий ишларни яхшилаш масаласини муҳокама қилди.

Бу ҳақда алоқа-электротехника институти, пайпоқ-трикотаж фабрикаси, «Узбексельмаш» заводи, Бутуниттифоқ теплоэлектростанцияларни лойиҳалаш институтининг Ўрта Осиё бўлими, 105-мактаб партия ташкилотларининг секретарлари Х. Турсунов, К. С. Литвинов, Ю. А. Иваненко, Г. С. Шамшанов, Д. Т. Хахамов ўртоқлар доклад қилдилар.

Докладчилар ва музокарада сўзга чиққан нотиқларнинг таъкидлашича, кейинги вақтда районда комсомолга партия раҳбарлиги анча кучайди. Кўпгина комсомол ташкилотлари ташаббус билан ишлаб, комсомол ва ёшларнинг ижодий ғайратларини оширмоқдалар. Минг-минглаб комсомол-ёшлар ишлаб чиқаришда фаол қатнашиб, давлат планларини ошириб бажаришга муносиб ҳисса қўшаётирлар.

Район партия ва комсомол комитетлари ёш кадрларни тарбиялаш, ўқитишга катта эътибор беряпти. Ғайратли ва ташкилотчи кадрлар раҳбарлик вазифаларига кўтарилмоқда. 24 ёш коммунист комсомол ташкилотлари секретарлиги вазифасида ишлаётир. Кўпгина корхона, муассаса ва олий ўқув юртлари бошланғич партия ташкилотлари комсомол ишлари билан мунтазам равишда шуғулланаётирлар. Пайпоқ-трикотаж фабрикаси партия ташкилоти ёшларнинг куч ва ғайратини галдаги хўжалик вазифаларни шараф билан бажаришга сафарбар қила билган. Бу ердаги ёшлардан 400 га яқини ишлаб чиқариш топшириғини доимо ортиғи билан бажармоқда. Жуда кўп ёшлар ҳозирнинг ўзида 1965 йил ҳисобига ишлаётир. Фабрика ёшлари маҳсулот таннархини камайтириш, унинг сифатини яхшилашда анча иш қилдилар, рационализаторлик ҳаракатида актив қатнашаяптилар.

Завод ва фабрикалардаги комсомолларнинг ташаббуси билан буфетлар ўз-ўзига хизмат қилишга кўчди. Цех кутубхоналари жамоатчилик асосида ишламоқда. Маҳсулот сифатини текшириш, хомашёларни тежаб-тергаб сарфлаш бўйича тузилган постларнинг ишидан ҳамма хурсанд. Камчиликларни бартараф қилиш мақсадида тузилган комсомол постлари партия ташкилотларига ва маъмуриятга амалий ёрдам бермоқда.

«Узбексельмаш» заводидаги 526 ВЛКСМ аъзосининг ҳаммаси коммунизм қурилиши йўлида зўр ғайрат билан ишлаётир. Улар ишда илғор, ўқишда аълочи, интизомда бошқаларга ўрнакдирлар. Ёшлар коммунистик меҳнат зарбдори номини олиш учун астойдил курашмоқда. Комсомол ташкилотининг ташаббуси билан бу ерда коммунистик меҳнат бригадасининг иши устидан раҳбарлик қилиш юзасидан штаб тузилган. Штаб социалистик мусобақани тез-тез якунлаб турибди. Мусобақа натижалари эса коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари ва зарбдорлари ўртасида муҳокама қилинаётир.

Пленум қатнашчиларининг таъкидлашича, бир қатор партия ташкилотлари комсомолга раҳбарлик қилишда юзакичиликка йўл қўймоқдалар, уларнинг ташкилотчилик қобилиятини ошириш билан системали равишда шуғулланмаётирлар. Айрим ташкилотларда бир неча ойлаб комсомолларнинг йиғилишлари бўлмайди, бўлганлари эса тайёргарликсиз ўтади. Йиғилишларга партия ташкилотларининг секретарлари камдан-кам қатнашадилар. Ёшлар ўртасида лекция ва суҳбатлар кам ташкил қилинади. Районда шундай партия ташкилотлари ҳам борки, улар комсомол ишига оид масалаларни жуда кам муҳокама қиладилар. Бу эса комсомол ишларини яхшилашга салбий таъсир қилмоқда. Масалан, Ильич номли завод партия ташкилоти (секретари ўртоқ Малахов)ни олиб кўрайлик. Партия ташкилоти комсомол иши билан камдан-кам шуғулланиб келяпти. Кейинги вақтда партия бюросининг мажлисида комсомол ташкилотининг бир неча марта ҳисоботи эшитилди, яхши қарорлар қабул қилинди. Лекин партия ташкилоти бу қарорларнинг ижросини таъминламади. Бу ерда илғорларни комсомол сафига қабул қилиш билан ҳеч ким шуғулланмаяпти. Ана шунинг учун ҳам сўнгги беш ой ичида фақат бир кишигина комсомол сафига қабул қилинган, холос. Комсомолларга топшириқлар бериб турилмаяпти. Улар жамоат ишларига суст жалб қилинаяпти. Баъзи комсомол аъзолари ишда, юриш-туришда, оилада ножўя хатти-ҳаракат қилаётирлар, айримлари ичкиликбозликка берилмоқда.

Пленум қатнашчилари олий ўқув юртлари ва ўрта мактаблардаги комсомол ташкилотларига партия раҳбарлигини кучайтириш масаласига алоҳида эътибор бердилар. Таълим тарбия ишларини яхшилаш, ёшларни тарбиялашда ўқитувчиларнинг масъулиятини ошириш зарурлиги ҳақида бир қанча қимматли фикрлар айтилди.

Пленумда сўзга чиққан кўпчилик ўртоқлар район ва Тошкент шаҳар комсомол комитетларининг ишидаги камчиликларни алоҳида қайд қилиб ўтдилар. Нотиқларнинг айтишича, комсомол ташкилотларининг ишидаги формализмга ҳалигача бутунлай барҳам берилмаган. Улар бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ишлари билан мунтазам шуғулланмайдилар. Семинарларни ташкил қилиш, ишдаги тажрибаларни ўртоқлашишни унутиб қўймоқдалар. Кўп ҳолларда улар ёшлар ҳаётидан ажралган ҳолда яшамоқдалар. Ишчан ёшларни раҳбарлик ўринларига кўтаришда ташаббус кўрсатмаётирлар.

Пленумда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. Муртазоев нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

М. ҒОЗИЕВ.

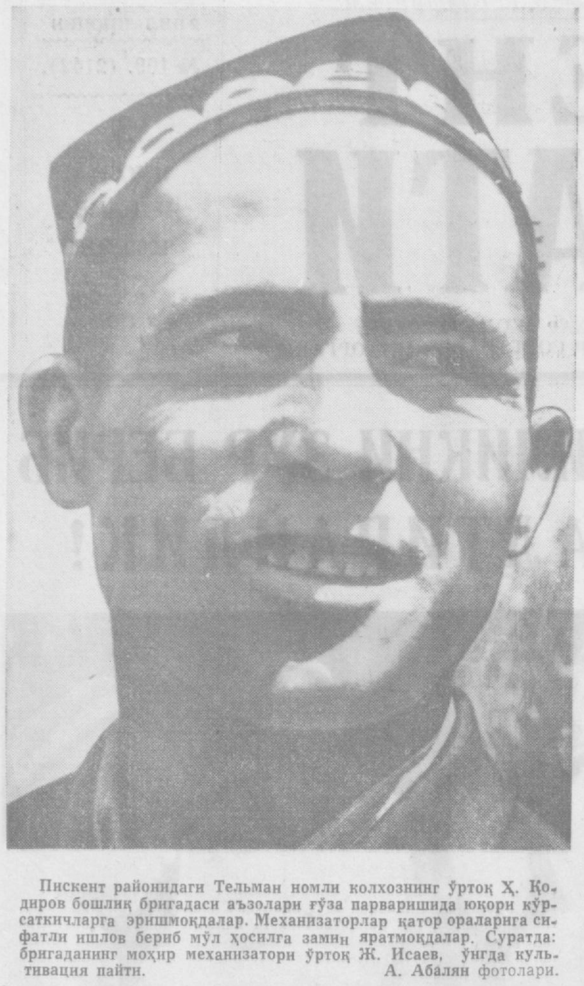

Пискент районидаги Тельман номли колхознинг ўртоқ Ҳ. Қодиров бошлиқ бригадаси аъзолари ғўза парваришида юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Механизаторлар қатор ораларига сифатли ишлов бериб мўл ҳосилга замин яратмоқдалар. Суратда: бригаданинг моҳир механизатори ўртоқ Ж. Исаев, ўнгда культивация пайти.

А. Абалян фотолари.

Илғор тажриба минбари

СУҒОРИШНИ ИККИ СМЕНАДА ТАШКИЛ ЭТДИК

Етти йилликнинг тўртинчи йилида бригадамиз деҳқонлари 120 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экдилар. Барча майдонга ташланган уруғни тупроқнинг ўз намига текис ундириб олдик. Бу йилги ҳимматимиз катта. Ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» олиш учун астойдил курашаяпмиз. Бу ҳосил ўз-ўзидан пайдо бўлмайди, албатта. Юқори ҳосил тақдирини азамат механизаторлар, миришкор сувчилар, қўйингчи ҳар бир деҳқон ҳал қилади.

Бизнинг олдимизда шу кунларда ёш кўчатларни қондириб суғоришдек шарафли вазифа турибди. Шу кунларда кўчатларга сув бераётганда жуда эҳтиёт бўлиш керак бўлади. Чунки кун иссиқ. Эгатларга бир меёрда сув тараб жилдиратиб оқизмасангиз ниҳоллар шикастланиши мумкин. Бордию эгатларга сув пала-партиш таралиб, оқибатда баъзибир жойлар кўллаб колса, ўша ернинг кўчати ривожланишдан тўхтайди. Чунки ёш ниҳол зичлашиб, қотиб қолган тупроқда илдизи қисилиб сарғаябошлайди.

Шу кунларда суғоришни кечаси ҳам давом эттириш айниқса, фойдалидир. Биз ана шуни назарда тутиб суғоришни икки сменада ташкил этганмиз. 120 гектар ер 8 кишига бириктиб қўйилган. Ҳар икки киши 30 гектар ерга сув қўяди. Бири таралган сувларни кундузи кузатиб турса, иккинчиси кечаси назорат қилади. Тунги сменада ишлаш учун, тажрибали сувчиларни ажратганмиз.

Тунда суғорилаётган ғўзалар, айниқса, яхши ривожланаяпти. Чунки, кечаси тупроқнинг ҳарорати пасаяди. Ана шу пайтдаги муздек сув кўчатларга ёғдек ёқади. Шунинг учун ҳам биз кўп майдондаги кўчатларимизни тунда суғоришни ташкил этганмиз.

Яшил квадратлар орасига азамат механизаторларимиз сифатли ишлов бераётган бир пайтда бизлар ҳам барча майдондаги ғўзаларни қондириб суғорамиз. Ҳаммамизнинг мақсадимиз ҳам пахтадан юқори ҳосил кўтаришдир.

А. ЭШОНҚУЛОВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг 1-бригада сувчиси

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР:

Июнь мўл ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой, фурсатни қўлдан бой берманг. Озиқлантириш, суғориш, ғўза қатор ораларини культивация қилиш суръатини кучайтиринг, зараркунандаларга қарши кескин курашинг, ишнинг сифатига алоҳида эътибор беринг!

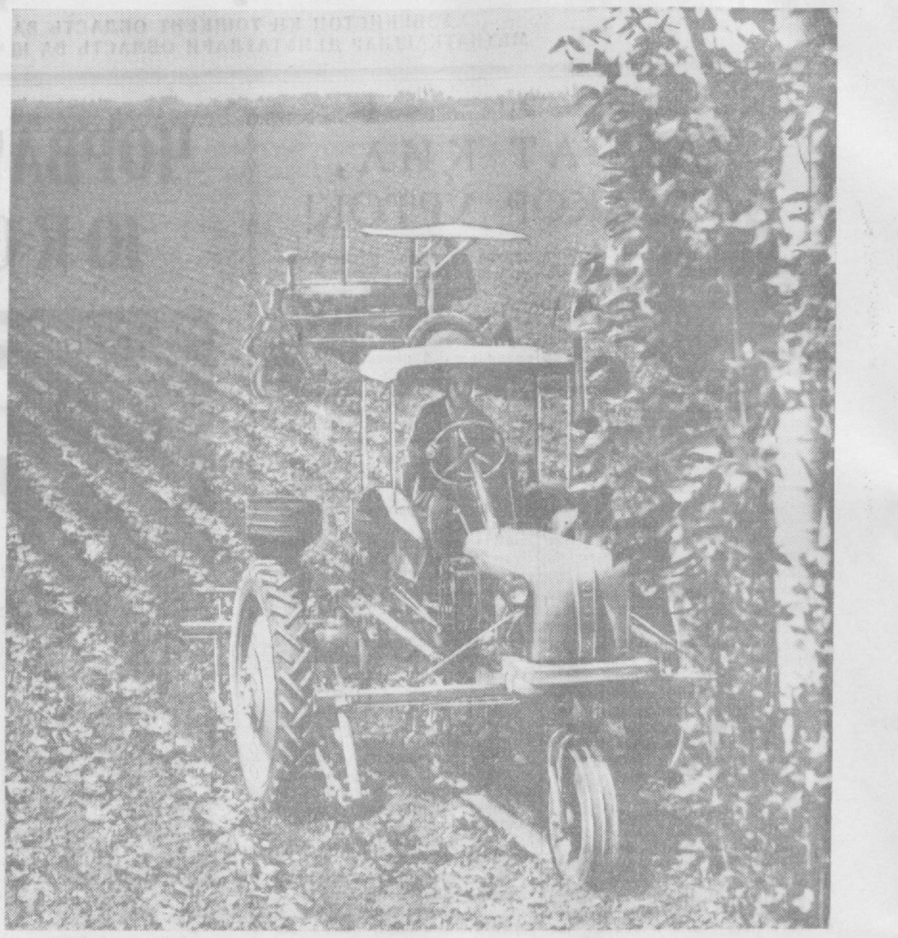

КУЗДА УЯЛИБ ҚОЛМАНГ...

Бўка районидаги Жамбул номли колхознинг 5-бригадаси бошлиғи Медат Бакиров яқинда ишдан олинди. Чунки у бошчилик қилган бригада ўтган йили гектаридан 18 центнергина ҳосил етиштириб колхозни орқага тортган эди. Бакиров бу йил ҳам ишга масъулиятсизлик билан қарай бошлади. Пискент районидан келган мусобақадошлар бригадада мавжуд 30 ишчи кучидан атиги 5—8 кишигина далада ишлаётганлигини аниқладилар. Чигит экиш даврида контроллик бўш бўлганлиги сабабли квадратлар ҳаддан ташқари бузилган. Бунинг устига қатор ораларига ишлов бериш мутлақо қониқарсиз бажарилаяпти. Мана шунинг учун ҳам бригадир ишдан олинди.

Бўка районида ғўза парваришида бундай сусткашлик қилган бригада ва хўжаликларни кўплаб учратиш мумкин. Мана, «Октябрь 40 йиллиги» колхозини олиб кўрайлик. Бу йил колхоз пахтакорлари 21,5 центнердан ҳосил етиштиришга сўз беришган. Колхознинг 15 та пахтачилик бригадаси бор. Уларнинг кўпчилиги 30 — 40 центнер учун курашаяпти. Аммо колхоз правлениеси пахтакорларнинг унумли меҳнат қилишлари учун етарли шарт-шароит яратиб бермаётир. 14 та бригаданинг дала шийпонини кўрган киши раҳбарлардан қаттиқ ранжийди.

Ҳар бир бригадада 30—35 тадан колхозчи бор. Лекин далада ишлаётганларнинг сони 6 — 8 кишидан ошмаётир. Колхозчилар тушки овқатни уйларига бориб ейдилар. Натижада 3—4 соат у ёққа бориш, бу ёққа келиш билан ўтиб кетади. Ёш болали аёллар колхоз партия ташкилотининг секретарига далада иссиқ овқат ва ясли ташкил қилиб бериш ҳақида мурожаат қилганларида у: «бу менинг ишим эмас» деб қўяқолди.

Колхозда дала ишларига бевосита қатнашмаётган бекорчилар кўпайиб кетаяпти. Ҳар куни 680 киши ўрнига 280—290 киши далага чиқиб ишлаётганлиги фикримизни тўла тасдиқлайди. Биргина идоранинг ўзида 10 киши чўт қоқиб ўтирипти.

Хўжаликнинг кўпгина раҳбарларининг хотинлари далага чиқмаётирлар. Ферма мудири Р. Шукуров, бош бухгалтер Т. Ҳайитбоев, бухгалтер ёрдамчиси Й. Жиянбеков, бош экономист Пак, бош табелчи Р. Жаъфаров, секретарь Ж. Қурбонов, завхозлар Г. Хитаев, С. Саидов ўртоқларнинг хотини шулар жумласидандир. Бундан ташқари 3 агроном, 6 механик, 15 бригадир ва 15 табелчининг хотини ҳам дала юзини кўришмаяпти.

Колхоз раиси Тўлаганов, партия ташкилотининг секретари Азимов ўртоқлар! Агар колхозда аҳвол ана шундай давом этадиган бўлса, кузда уялиб қоласизлар. Ахир айтишадику, ёздаги ҳаракат—куздаги баракат деб. Шундай экан, ғанимат фурсатларни қўлдан бой бермасдан, бутун куч ва имкониятларни ғўзани кўнгилдагидек парвариш қилишга қаратиш керак.

Т. ШОҚОСИМОВ,
А. ЭРГАШЕВ.

ИККИ КИШИ 50 ТОННА ПАХТА ЕТИШТИРАДИ

Кенг пахтазор. Пайкалнинг ўртасида ишлаётган трактор ғўза қатор ораларини юмшатиб кетмоқда. Берироқда эса бир чол у ер, бу ердаги ёввойи ўтларни юлиб юрибди. Нега шундай катта картада бир трактору, икки кишидан бўлак ҳеч ким ишламаяпти, деб ажабланманг. 20 гектарлик бу картанинг ғўзаларини 68 баҳорни кўрган кекса деҳқон Латифжон ота Иброҳимов билан моҳир тракторчи Алижонлар парвариш қилишмоқда. Улар ўз истаклари билан 20 гектарлик картани ажратиб олиб, ҳар гектар ердан 25 центнердан «оқ олтин» ҳосили етиштиришга қатъий бел боғладилар.

— Ҳозирги чамамга қараганда етиштирадиган ҳосилимиз чакки бўлмайди,— дейди Латифжон ота,— кўчатимиз бут, гектарлар тўла. Ғўзаларимизга биринчи ишлов беришни тугалладик. Ҳозир озиқлантираяпмиз. Тракторчимиз Алижон жуда серғайрат йигит чиқди. У кунига 7—8 гектар майдонни сифатли культивация қилмоқда. Менинг ўзим бўлсам культивациядан сўнг сув талаб бўлган ерларни қондириб суғораяпман. Бизнинг мақсадимиз фақат мўл ҳосил етиштиришдан иборат.

Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхознинг 4-бригадасига қарашли бу звенонинг икки аъзоси олтин кузга бориб 50 тонна пахта етиштиришга сўз берган экан, уларга муваффақият тилаймиз.

С. ОЛТМИШОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Озиқ-овқат саноати — Ўзбекистон халқ хўжалигининг энг муҳим тармоқларидан биридир. Бу саноат йил сайин янги техника билан таъминланмоқда ва озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун катта имкониятларга эгадир.

Бу имкониятлардан қандай фойдаланилмоқда? Озиқ-овқат саноати корхоналарида истеъмолчиларга юқори сифатли маҳсулот тайёрлаб бериш учун керакли тадбирларнинг ҳаммаси амалга оширилаётирми? Бу масалалар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми мажлисининг диққат марказида турди. Бу мажлисда республика Олий Совети саноат ва транспорт доимий комиссиясининг озиқ-овқат саноати корхоналарида озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва уларни сотишнинг аҳволи тўғрисидаги материаллари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг саноат ва транспорт бўйича доимий комиссияси раисининг ўринбосари Х. Тўлаганов ва Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгашининг раиси Н. В. Мартинов доклад қилдилар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг мажлисида кейинги йилларда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш ҳамда ассортиментини кенгайтириш соҳасида бирмунча иш қилинганлиги таъкидланди. Аммо, бу соҳада мавжуд имконият ва резервлардан тўла фойдаланилмаётир.

Халқ хўжалиги кенгаши ва унинг озиқ-овқат саноати бошқармаси мева шарбати, тандир нон, сабзавот консервалари ва шу каби маҳсулотларни ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун зарур чоралар кўрмадилар, ҳолбуки, ана шу маҳсулотларга талаб тобора ўсмоқда. Кўпгина корхоналарда тортиб-тайёрлаб қўйиладиган озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ташкил этиш, уларнинг сифатини яхшилаш тўғрисида тегишинча ғамхўрлик қилинмаётир, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш каби фактлар кўп учраб туради.

Озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо-сотиқни уюштиришда жиддий камчиликлар бор. Нонбулка сотувчи ихтисослаштирилган магазинлар, шунингдек харидорлар ўз-ўзларига хизмат кўрсатадиган магазинлар ва тортиб-тайёрлаб қўйилган озиқ-овқат товарлари сотувчи магазин шохобчалари етарли эмас.

Қабул қилинган қарорда озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ва ассортиментини кенгайтириш, ана шу маҳсулотларни сотиш ишларини яхши йўлга қўйиш тадбирлари кўрсатилди.

Шу мажлисда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг республика колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланиш ва бу техникани асраш ҳақидаги Фармони қандай бажарилаётганлиги ҳам муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи доимий комиссияси бу масалани муҳокамага қўйди. «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси М. И. Киччанов, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш министри Х. Э. Эргашев, Ўзбекистон ССР Олий Советининг қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи доимий комиссияси раисининг ўринбосари В. М. Венгерский доклад қилдилар.

Бу масалани муҳокама қилишда меҳнаткашлар депутатлари область Советлари қишлоқ хўжалиги доимий комиссияларининг раислари, область ижроия комитетлари раисларининг ўринбосарлари ҳам қатнашдилар.

Кўп колхоз ва совхозлар, «Узсельхозтехника» органлари маҳаллий Советларнинг қишлоқ хўжалик техникасидан тўғри фойдаланиш ва уни асраш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қила бошлаганликлари уқтириб ўтилди. Тракторлар ва бошқа машиналарга техника хизмати яхшиланмоқда, уларни сақлаш учун саройлар, бостирмалар ва майдончалар кўпроқ қурилмоқда.

Аммо, қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланиш ва уни асрашда катта камчиликлар ҳам бор. Кўп колхоз ва совхозларда трактор ва машиналарни техникавий жиҳатдан назорат қилиб туриш муддатларига риоя қилинмаётир, уларни яхши сақлаш таъминланмаган. Масалан, Қорақалпоғистон АССРдаги совхозларда трактор ва машиналар талайгина қисмининг комплектлари бут эмас. Бир қанча хўжаликларда тракторларни тозаланмаган дизель ёнилғиси ва машина мойи билан заправка қиладилар. Бу эса, машина деталларининг бемаҳал ишдан чиқиб қолишига ва уларнинг кўп вақт бекор туришларига сабаб бўлади.

«Узсельхозтехника» республика бирлашмаси ва унинг маҳаллий органлари илғор хўжаликларнинг қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланиш ва уни асраш соҳасидаги тажрибаларни яхши пропаганда қилмаётирлар.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Бу қарорда қишлоқ хўжалик техникасидан фойдаланиш ва уни асраш тўғрисидаги Фармонни муваффақиятли бажариш тадбирлари белгиланди. «Узсельхозтехника» органлари, қишлоқ хўжалик ташкилотлари, колхоз ва совхозлар, маҳаллий Советларнинг ғўза қатор ораларини ишлаш ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш қизиб кетган ҳозирги пайтда бутун қишлоқ хўжалик техникасидан тўла фойдаланиш соҳасидаги тадбирлари муҳим эканлигига алоҳида эътибор берилди. Пахта териш машиналарининг ҳаммасини ҳозирнинг ўзидаёқ тахт қилиб қўйиш керак. (ЎзТАГ).

ПАРВАРИШ ҚИЗИТИЛДИ

—Ҳар гектар ердан 30 центнер ўрнига 35 центнердан «оқ олтин» топширамиз!

Янгиер районидаги 1-«Боғвут» совхозининг ўртоқ Х. Хазратқулов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасининг аҳди ана шундай.

Бригаданинг далаларида бўлдик. Ёшлар ўз сўзларининг устидан чиқиш учун ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Квадратлар аниқ чиққан, уяларда 3—4 тупдан кўчат қолдирилиб ягана қилинган.

Механизаторлардан Аъзам Шербоев, Шоизоқ Умурзоқов ўртоқлар ғўза қатор ораларига сифатли ишлов бермоқдалар.

Шунингдек райондаги 3-«Боёвут» совхозининг кўпгина бригадаларида ҳам ғўза парвариши авж олдириб юборилди.

С. СУВОНҚУЛОВ.

УЧҚЎРҒОН ГЭСИНИНГ ИККИНЧИ АГРЕГАТИ ЭЛЕКТР ҚУВВАТИ БЕРА БОШЛАДИ

ШАМОЛДИСОЙ, (Қирғизистон ССР), 1 июнь, (ТАСС). Шўх Норин дарёсида қурилаётган Қирғизистонда энг катта Учқўрғон ГЭСининг иккинчи агрегати электр қуввати бера бошлади. Қирғизистон ва Ўзбекистоннинг саноат корхоналари, колхоз ва совхозлари Учқўрғон ГЭСининг қувватидан фойдалана бошладилар.

ГЭСнинг учинчи агрегатини монтаж қилиш ишлари тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Бинокорлар уни планда белгиланган муддатидан бир ой илгари — августда ишга туширмоқчилар. Норин каскадининг тўртинчи агрегатини ўрнатишга тайёргарлик ишлари тамомланди. Тоғдаги дарёда ҳаммаси бўлиб 22 та гидроэнергетика узели барпо қилинмоқда.

ҲАҚЛИ ТАЛАБ

Шу кунларда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг қишлоқ хўжалигини механизациялаш факультети III курс студентлари область районларида практика ўтказмоқдалар.

Жумладан, «Пискент» совхозига 18 студент жўнаб кетган эди. Бироқ орадан анча вақт ўтишига қарамай ҳалигача студентлар ётоқхона ҳамда иш билан таъминлангани йўқ. Совхоз раҳбарларининг эътиборсизлиги туфайли улар марказдаги чойхонада тунаб келмоқдалар. Айниқса 3-бўлимдаги 5 студент ишнинг тайини бўлмаганидан кўпинча бекор юрибди.

— Биз бу ерга институтдан олган билимларимизни амалий иш билан мустаҳкамлаш, янги қишлоқ хўжалик машиналарини ишлатишни ўзлаштиришда совхоз пахтакорларига ёрдам бериш мақсадида келган эдик, — дейишади студентлар, — афсуски қимматли вақтимиз бекорга ўтаяпти.

Қизиқ, бу аҳвол қачонгача давом этади. Бу аҳволда студентлар имтиҳонларга қандай тайёрланадилар? Институт раҳбарлари нега студентларнинг иши, практикаси натижалари билан чинакамига шуғулланмайдилар?!

Х. ЮНУСОВ
Р. АХТЕМОВ.

Суратда: ўртоқ Ҳакима РИХСИЕВА.
М. Устабобоев фотоси.

Мақсадимиз—35 центнер!

Бригадамизнинг пахтакорлари шу кунларда 35 центнер учун курашни яна ҳам авж олдириб юбордилар. 100 гектар пахта майдонимиз бор. Ҳаммасига 60×50 сантиметр схемасида чигит экканмиз. Ҳозир яшил квадратлар кўзга яққол ташланади. Далаларимиздаги ғўзаларни икки томонлама парвариш қилишга алоҳида эътибор беряпмиз. Чунки икки томонлама ишловнинг ҳосияти жуда катта бўлади. Бу ҳақда Гулистон районидаги «Октябрь» колхозининг бригадири ўртоқ А. Агалиев газетада босилиб чиққан мақоласида жуда яхши гапларни айтган. «Ғўзани кетмонсиз икки томонлама ишлашнинг ҳосияти нима? — дейди у, — аввало шуни айтиш керакки, ғўза кетмон билан чопилса жуда кўп вақт ва меҳнат кетади. Бунга куч етишмай айрим карталарнинг ғўзасини ўт босиб, тупроғи зичлашиб қолади, ривожланиши сусаяди. Аввал узунаси ва кўндалангига культивация қилиб, кейин чопиқ қилинса ҳар бир киши чуқур кетмон чопиғига нисбатан 3—3,5 баравар кўп иш бажаради».

Икки томонлама ишлашнинг қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигини бизнинг механизаторларимиз ҳам яхши тушунишади. Тракторчи ўртоқ Босим Эгамбердиев шу кунларда икки томонлама ишлов беришда колхоздаги бошқа механизаторларга намуна бўлаётир. У кунига 10 гектардан ортиқроқ ерни юмшатади. Унинг агрегати юрган ерлардаги ғўзалар барқ уриб ўсмоқда. Мўл ҳосилнинг тақдири ғўзани моҳирона суғоришга ҳам боғлиқ. Сувчиларимиздан Додажон Аҳмаджонов, Абдулла Муҳамедов, Аброр Раҳимов ўртоқлар буни яхши тушунишади. Шунинг учун ҳам улар ҳар бир туп ғўзанинг қониб сув ичишини таъминлашмоқда. Улар сув қўйган карталарда бирор туп ҳам чанқаб қолган ғўзани учратмайсиз.

Пахтакорларимиз 35 центнерни мўлжаллаб меҳнат қилишаётган экан, ҳеч шак-шубҳа йўқки, бу марра албатта қўлга киритилади.

Ҳакима РИХСИЕВА,
Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг бригада бошлиғи.

Адабиёт саҳифаси

ЛЕНИНДИР ЙЎЛБОШЧИМИЗ

(Халқ қўшиқларидан)

Москвага қанот бойлаб
Кунда учким келади.
Дўст десам, қардошлардан
Сўзни очким келади.
Файзли тонгнинг отуви
Гул ғунчанинг лабидай.
Оқ пахтам, олтин пахтам,
Ўзбегимнинг қалбидай.
Украина буғдойи
Тебранар тонг маҳали.
Руснинг иззат-икроми
Қардошликнинг зарҳали.
Сўзаналар нақшидай
Туркман элин гилами.
Қалбга туташ юракдай
Дўстлик ипин улами.
Эл томирин қонидай
Озор нефтин булоғи.
Давранн безаб келган
Қозоқнинг «Беш бармоғи».
Ўнта бўлса, ўрни дер,
Қирқта бўлса қилиғи.
Чеварликда чечандир
Тожик йигит қайлиғи.
Бу қардошлар уйига
Бориб келар товоғим.
Синмас қирғиз қиридан
Айрон ичган қовоғим.
Тотувликнинг туйғуси
Омонлик қалъасидай.
Ўн беш чин қардошимиз
Бир она боласидай.
Буни бизга бахш этган
Ленинидир йўлбошчимиз.
Шу туфайли жаҳонда
«Боғ-эрамлар» бошимиз.

Бу қўшиқни Тошкент область, Комсомол район, Крупская номли колхозда яшовчи она Каромат Бобоевадан Ҳамроқул Ризо ёзиб олган.

Юртни севсанг...

Ошна, юртни севсанг сен агар,
Боғинию ўтлоғини кез.
Тоғларига чиққан сарбасар,
Адр-қиру гулбоғини кез.
Булоғига тутгил лабингни,
Юрт булоғи дил каби қайноқ.
Севинч билан чулғар қалбингни,
Меҳр сувин ичасан шу чоқ.
Чўлига бор ҳаёт жўш урган,
Унда меҳнат завқин тотиб кўр.
Унда инсон зўр ҳаёт қурган,
Унда сен ҳам ширин турмуш
қур.

Гар истасанг, осмонида уч,
Интил қуёш, юлдузлар сари.
Ери, суви осмонини куч,
Сенникидир буларнинг бари.
Арча ўсган ўрмонига бор,
Унда яшар мангулик баҳор.
Тик қояси, чўққисига чиқ,
Сенга юртнинг ҳар кўкси очиқ!
Боғларидан олча териб е,
Боғбонига сўнгра раҳмат де!
Ёнбошласанг майсасига бир,
Унга мангу бўларсан асир...
Мен ҳам юртим — Ватанни
Севмасам туролмайман,
Ўрмону ўтлоғини
Адр, қир, боғ, тоғини
Кезмасан туролмайман,
Севмасам туролмайман...

ТЎЛҚИН.

БАҲОР

Баҳор!
Қалбдек мусаффо фасл!
Баҳор!
Гулнинг мунис онаси.
Умр каби бебаҳо, асл,
Фаслларнинг энг жононаси.
Гуллар тақдинг юртим кўксига
Муҳаббатим чеки йўқ сенга!
Қуёш сени кўриб қолди-да,
Келди дилдан бир сўз дегиси.
Менинг қайноқ меҳрим олдида
Ҳечдир, ҳечдир қуёш севгиси!
Юрагимни гар қилсам изҳор:
Минг-минг қуёш ҳарорати бор.
Тилинг гўдак тилидек асал,
Жилғаларда чулдирашинг соз!
Шўхлик қилиб қўйганда сал-сал
Осмонларда гулдирашинг соз
Ёмғирингда турсам яланг бош,
Хаёлимга келар қалам қош,
Ёнгинамда бўлар қалам қош,
Баҳор каби сержилва ёрим.
Сени ёрга қиламан таққос,
Ёрни эса сенга, баҳорим!
Икки баҳор бўлгач ёнимда,
Ёнмасинми қўшиқ қонимда?!

САЙЁР.

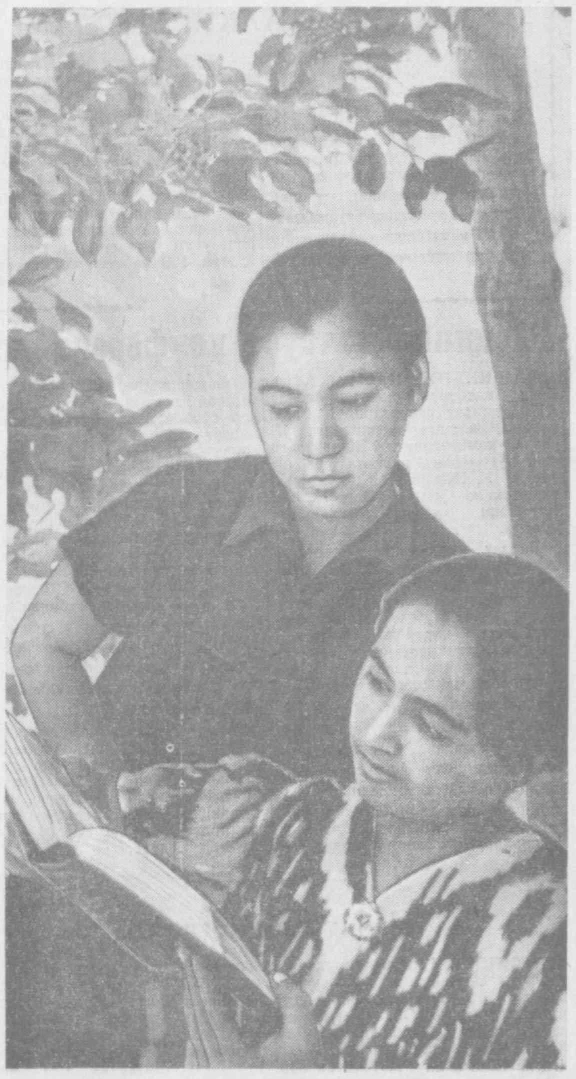

Пойтахтимиз олий ўқув юртларида ёзги имтиҳон сессияси қизғин давом этмоқда. Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти тил ва адабиёт факультетининг студентлари дастлабки имтиҳонлардан муваффақият билан ўтдилар. Суратда: шу факультетнинг II курс аълочи студентларидан Назира Аҳророва ва Муаттар Носирова навбатдаги имтиҳонга тайёрланмоқдалар.

М. Устабобоев фотоси.

ҚАРҚАРАЛИК

(Халқ йўлида)

Қарқаралик, қайдан келдинг
қошимга,
Қайдаги савдони солдинг
бошимга,
Қайдаги савдони солсанг
бошимга,
Қата кўрма қатрон менинг
ошимга!
Қош устига қўндирибсан
қарқара,
Қора сочинг қора тунда
шаршара,
Тўлқинида кошки ўзим
чўмилсам...
Шайдойингман, гар қарама, гар
қара!
Қарқаралик, излаб келдим йўл
олис,
Олис йўлда чўл олису кўл олис

Бир қарагин, кўзгинангдан
билайин,
Дермикинсан: яқин ёки бўл
олис!
Қарқаралик, сойларингни
кечгум бор,
Сувларингни шароб каби ичгум
бор,
Олислардан келдиму гап
ўзингда,
Майли, десанг қарқарангга
кўчгум бор.
Қарқаранинг ўрдагией, ғозией,
Ёзлари-ю, кузларининг созией.
Ё ҳаси бор, ё йўғи бор, не
билай,
Ўртаворди қарқаралик нозией.

МИРТЕМИР.

ТИКТОШ

Узоқ-узоқлардан кўринар Тиктош,
Гўё ёриб чиққан тоғ этагидан.
Ё зангори кўкка урмоқчими бош,
Ёки афсонами халқ эртагидан?!
Йўқ, афсона эмас, чиндан бор тош бу
Уни қоялардан йўнган табиат.
Йиллар тўфонига бериб бардош у,
Гўё касб этипти бир абадиёт.
Унга тикилдиму учратдим бир сўз:
СССР! Ёзилмиш тошга ўйилиб.
Шунда кўзларимда чақнади юлдуз,
Дилга илҳом келди селдай қуйилиб.
Ким ёзган, чўпонми, ёки йўловчи,
Геолог ёзганми, ё ёзган сайёҳ?!
Майли ким бўлса ҳам, меҳри қайновчи
Азиз ватандошим қўйибди оёқ!

Шерлон АЛИЕВ.

ШЕР ЙИГИТ

Ҳамал келса, ер юзидан тап келади,
Мард йигитдан эл-юртига наф келади.
Чавандоздек манглайига дурра таңғиб,
Қаранг дўстлар, пахтани у зап теради:
зап теради!
Учқур отлар қалдирғочни қувар йўлда,
Қўли гуллар боғ яратар дашту-чўлда.
Юрагида ўти бор-да, ойдин чоғи
Пайкаларо қўшиқ янграр, қўли рулда;
қўли рулда!

Шер дейдилар, шер йигитлар билмас чарчов,
Завқлантирар тагидаги пўлат бедов.
Кумуш водий қучоғида уриб жавлон,
Оёғидан ўт чақнайди, қалби олов;
қалби олов!
Ҳамал келса, ер юзидан тап келади,
Мард йигитдан эл-юртига наф келади,
Чавандоздек манглайига дурра таңғиб,
Қаранг дўстлар, пахтани у зап теради;
зап теради!..

Ямин ҚУРБОНОВ.

ТУЛКИЛИК

МИРМУҲСИН.

(ҲАЖВИЙ ҲИКОЯ)

<>

Элга нафи тегадиган бирон иш қилмай, анча вақтдан буён «куф-суф...» билан тирикчилик ўтказиб юрган Бўрихўжа эндиликда алла қандай қоғозлар тўплаб, у ёқ-бу ёққа бориб, пенсия олиш кетига тушди. Лекин одамлар «Бўрихўжа почча, ўзингизни койитманг, фойдаси йўқ. Кўзбўямачилик қилиш жиноят, мамлакатимиз ўроғда йўқ, машоғда йўқ, хирмонда ҳозир... кишиларни ёқтирмайди. Сохта ҳужжат билан қўлга тушиб қолсангиз «хунук иш бўлади...» дейишгандан сўнг, у ели чиққан пуфакдек бўшашиб, идораларга қатнашни тўхтатди. «Ҳа, бир ишимиз тангрига ёқмагандирки, бизни бу пулдан маҳрум қилди» деб, тинчиди. Лекин барибир, почтачи ўз оёғи билан келиб маҳалладаги мўйсафидларнинг эшигини тақиллатиб, қўлтиғидаги папкасидан қаноти қайрилмаган шалдироқ червонларни санаб бериб кетаётганини кўрган Бўрихўжанинг ичидан қиринди ўтарди. Баъзида, почтачи ўтиб кетаётганини кўриб қолгудай бўлса, дарҳол тўхтатиб, банкадан олган янги пулларига ўз ёнидаги эскироқ, уринган пулларни алмаштириб оларди.

Шу Бўрихўжа ўзининг текинхўрлигини эл кўзидан яшириш мақсадида складга қоровул бўлиб ишга ўтди. У қоровул бўлишга бўлди-ю, лекин шу қоровулчиликни ҳам ёлчитмади. Ҳар беш кунда бир «касал» бўлиб, конторага бюллетень кўрсата бошлади. Аввалги пайтда у бир ерда қадалиб ўтира олмайман, демоқчи эди, бунга доктор бюллетень бермай, тўғри касалхонага олиб кетишини пайқагач, врачларнинг иситмадан жуда қўрқишини билиб, «иситма» бўлиб поликлиникага чиқди.

Доктор анойи эмас-ку, соғ одамни касал, деб бюллетень берармиди! Тўртта нокни пакетга солиб чиқсаммикин? Доктор опа бунақа ишларни хуш кўрмайди! Ўйлаб-ўйлаб яна ўша эски «картошка найранги» лоф этиб эсига тушди. Олмадек бир картошкани кўрга кўмди-да, обдан пишириб, латтага ўраб қўлтиғи тагига қистириб олди. Шундан сўнг пешонасини оқ рўмол билан боғлаб, бошини қуйи солиб поликлиникага жўнади. Йўл-йўлакай учраганлар Бўрихўжанинг тоби қочганини сезиб, дарҳол аҳвол сўрашарди. Чойхонада ўтирганлар ҳам унинг ярим эгилиб, чопонига ўралиб кетаётганини кўришди.

Бир муддатдан кейин поликлиника зинапояларидан кўтарилиб, врач хонаси рўпарасидаги стулга ўтириб, вой-войлаб бошлади. Баъзида ёш болалар йиғисига ўхшатиб ингиллаб ҳам қўярди. Коридордан оқ халатли одамлар ўтиб қолгудай бўлса баттарроқ ингилларди. Дамбадам пешонасини ушлаб, зағчаникига ўхшаш қаттиқ нигоҳини олазарак атрофга ташларди. Унинг оҳу-фиғони фалакка чиқа бергач, навбат кутиб ўтирган икки жувон ва яна бир мўйсафид одам Бўрихўжага унинг тезроқ врач кабинетига кира қолишини айтишди. Бўрихўжа ўрнидан аранг тургандек бўлиб, ичкарига кирди. Сочлари пахтадек оқарган кекса аёл — врач дарҳол ўрнидан туриб, Бўрихўжани стулга ўтқазди.

— Нима бўлди, амаки?

— Э—э... икки кундан бери тапти устихон бўлиб ётибман деди, — йиғламсираб Бўрихўжа, — аъзойи баданим чақилиб оғрийди. Пешонам қизийди. Иситмам жуда баланд. Мен ишлайдиган одамман, кўринг, дори беринг, булутен ёзиб беринг...

— Иситмангиз борга ўхшайди. Мана бу термометрни қўлтиғингизга қўйинг, — врач термометрни силтаб-силтаб, Бўрихўжага узатди.

Бўрихўжа термометрни дарҳол доктор қўлидан олиб, картошкалик ўнг қўлтиғига тиқди. Бир нафас бошини солиб ўтиргандан кейин, доктор термометрни сўради. Бўрихўжа олиб берди. Врач кўзойнагини тақиб термометрга қараб, ҳангуманг бўлиб қолди. Симоб қирқ иккига чиқибди. Термометр қизиб кетганидан, агар у яна узунроқ бўлса, олтмиш-етмиш градусларга ҳам чиқиб кетиши мумкин эди. Доктор ўрнидан туриб, Бўрихўжа қўлтиғини очган эди, латтага ўралган иссиқ картошка полга тушиб, юмалаб кетди.

— Бу нимаси?!

— Э—э...

— Картошкангиз нимаси!

— Э, э... Ким қўйибди... Ё, қудратингдан! Лекин, картошкадан ташқари ҳам иссиғим бор. Яна бошқаттан қўйиб кўринг.

— Қўйинг-е! Уят!

— Ё тавба, картошка ўлгурни ким қўйибди? — Бўрихўжа полдаги картошкани эгилиб олиб, чўнтагига солди-да, беўхшов кулимсираб, ҳингиллаб чиқиб кетди.

— Шунақа ҳам одамлар бўлар эканда! — деди доктор Бўрихўжа орқасидан, — капкатта одам экансиз, уялмайсизми?

— Ё, қудратингдан, бу картошка ўлгурни бу ерга ким қўйди экан-а... — у яна орқасига қайрилиб қаради, — доктор опа, булутен бермайсизми энди?

— Чиқинг бу ердан!

Бўрихўжа коридорга чиқиши биланоқ пешонасидаги рўмолчани ечиб олиб, дикиллаб жўнаб қолди. У, зинапояларга телва-тескари оёқ ташлаб, тапир-тупур қилиб югурганича пастга тушди. Кекса врач бу ярамас қилиқни кўриб, лол бўлиб қолди. Бу пасткашлик уни ғазаблантирди, бир лаҳза чеккасини ушлаб турди. Шундан кейин бош врач кабинетига кириб, бу ҳақда гапирди. Ҳамширалар хонасида укол игналарини плита устида қайнатаётган Маҳбуба ҳам эшитиб, аввал тоза кулди. Кейинчалик у Бўрихўжа амаки эканини билиб, лабини тишлади.

Бўрихўжа найранги ўтмаганига бир оз хомуш бўлиб, кўчадаги ўтган-кетганларга қараб турди-да, шундан сўнг маҳалладаги чойхона томон жўнади. Чойхонада бир бурчакка бориб ўтириб чой чақирди. «Увол бўлмасин» дегандек, чўнтагидаги бояги картошкани олиб, тирноқлари билан пўстини артиб, чой билан еб юборди...

У шу картошкани еб ўтириб, одамларни алдаш анча қийин бўлиб қолганини, тулкиликни умри тугаб бораётганини пайқагандек бўлди. У ўтирган ерида жуда ожиз ва кучсиз бўлиб қолгандай, ўзи ҳам тариқдай кичрайиб кетгандай бўлди.

„Қовун сайли“

Бадиий ижод харсангтош устида гул ўстиришдек қийин ва машаққатли, айни замонда масъулиятли ва шарафли ишдир. Бу иш билан шуғулланишга киришган ҳар бир киши, шубҳасиз, катта қийинчиликларга дуч келади, не-не машаққатлар билан кичик сўқмоқлардан адабиёт чўққилари сари одимлайди.

Тошкентдаги Ҳамза номли шаҳар пионерлар уйи ёш ижодкорлар тўгарагининг аъзолари ана шундай сўқмоқ йўлга тетапоя қилиб кириб келаётган ҳаваскорлардир. Талантли болалар шоири Қудрат Ҳикмат раҳбарлик қилаётган бу тўгаракда ижодий ишни жон-дилидан севиб, ижодкор бўлиш орзусида қалам тебратаётган бир қатор ёшлар борки, уларнинг илк асарларини ўқиб кўриб, истиқбол сари оқ йўл тилагинг келади.

Шу нарса кишини қувонтирадики, бу ёш ҳаваскорларнинг дастлабки ижод қилаётган асарларида жўшқинлик, қалб ҳарорати, оригиналлик ва янгиликка интилиш учқунлари кўриниб турибди. Биз бу фикримизнинг далили сифатида яқинда «Ёш гвардия» нашриёти томонидан нашр этилган «Қовун сайли» (редактори Илёс Муслим) тўпламини кўрсатсак бўлади. Ёш ижодкорлар коллективининг бу қалдирғоч тўпламига тўгаракнинг 20 нафар аъзосининг 30 та шеъри киритилган.

Тўплам ҳаваскор шоира Маъсуда Зуҳурованинг «Жонажон Ленин» шеъри билан очилади. Шеър ёш ленинчиларнинг доҳи васиятларини амалга оширишни давом эттиришга бўлган қалб қасамёди бўлиб жаранглайди.

Улуғ Ленин, жонажон Ленин
Янги замон яратган доҳим.
Ишон, сенга қасамёд шулки,
Биз ҳам сендек ўқиймиз доим.

Шеър болалар характерига мос, ўйноқи, доҳига бўлган сўнмас юрак меҳри билан ёзилган.

«Қовун сайли» тўпламининг характерли томони шундаки, унда қатнашган ёш авторларнинг ўни қиз-у, ўни ўғил бола. Танлаб олинган шеърлар ва авторлар ўз характери жиҳатидан бир-биридан ажралиб туради. Уларнинг бири ўз шеърида партияни олқишлаб, Москвани улуғласа, бири табиат гўзалликларидан илҳом олиб завқланади, бири инсонни фазога олиб чиққан совет фанини мақтаса, яна бирини романтик хаёллар ўз оғушига олиб киради. Хуллас, ёш қаламкашларни ҳаётдаги турли воқеа-ҳодисалар қизиқтиради. Бу воқеа-ҳодисалар «мени ёз»,—дея уларни тинч қўймайди. Ижодий ишни жон-дилидан севиб қолган ҳаваскор Турғун Аюповнинг «Партиям», «Устоз Ҳамза», «Қовун сайли» каби шеърлари тўпламдан муносиб ўрин олган. Унинг айниқса «Қовун сайли» шеъри енгил вазнда, болаларга хос тил, силлиқ ва ўйноқи қилиб ёзилганлиги билан диққатни ўзига тортади:

Кирдим катта полизга
Полиз кетган олисга.
Йўл-йўл тўнли босволди,
Қовунларнинг энг олди.
Атир ҳидин отарди,
Думалашиб ётарди...

Охиригача шу жўшқинлик сақланган бу шеърга донишманд халқимиз томонидан айтилган «меҳнат қилсанг, роҳат кўрасан» мақолининг мазмуни сингдириб юборилган. Мазкур тўпламнинг шу шеър номи билан аталганлиги ҳам бежиз эмас.

Ёш қаламкашларнинг тўпламдаги шеърларидан уларнинг ижод боғига, шеърият гулшанига тетик қадам қўйиб кириб келаётганлигини кўриш мумкин. Фикримизнинг далили сифатида Нортожи Саидованинг «Ҳар гурли важлари кўп», Карима Нажмиддинованинг «Мен ва мих» сарлавҳали шеърларини кўрсатса бўлади.

Лекин энди ёзабошлаган ҳар бир ижодкорда бўлгани каби шеърият боғига янги кириб келаётган бу ёшларнинг камчиликлари устида ҳам тўхтаб ўтиш лозим. Уларда учрайдиган асосий камчилик билимнинг мукаммал эмаслиги, поэтик маҳоратнинг етишмаслиги, турмушни яхши ва атрофлича билмаслик, шунингдек фикр доирасининг ҳали анча торлигидадир.

Бу камчиликларни бартараф қилиш учун эса кўп ўқиш, устоз шоирларнинг маҳорат мактабини қунт билан ўрганиш ҳамда тинмай машқ қилиш лозим.

А. ЮСУПОВ.

САНЪАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

А. М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ТЕАТР МОСКВАДА

Тошкентдаги А. М. Горький номли рус драма театри ўз ҳаётида биринчи марта Ватанимизнинг пойтахти Москвага — гастролга борди. Ҳар бир санъаткор ўзи яратган образини яна ҳам тўлиқ, яна ҳам ҳаққоний бўлиши учун, қаҳрамонларнинг хатти-ҳаракатлари, нутқлари яна ҳам ҳаётий, ишонарли чиқиши учун катта ижодий тайёргарлик кўрди. Чунки улар москвалик театр ишқибозларининг нақадар талабчан эканликларини яхши тушунадилар.

Ижодий коллектив сафарга жўнаш олдидан тошкентликларга К. Гольдонининг «Хотин-халажлар миш-миши» номли янги спектаклни кўрсатди. Бу спектакль театрнинг комсомол-ёшлари томонидан жамоатчилик асосида иш вақтидан кейин саҳнага қўйилди. Буни театрчиликда бошланган яхши ташаббус десак бўлади. Жамоатчилик томонидан қизғин кутиб олинган бу асарни ижодий коллектив гастрол репертуарига ҳам киритган.

Москваликлар театрнинг янги спектакллари билан танишмоқдалар. Булар орасида Арбузовнинг «Йўқотилган ўғил», Погодиннинг «Ишонч», Ҳамзанинг «Майсаранинг иши», М. Горькийнинг «Клим Самгиннинг ҳаёти» романи асосида ишланган «Бемаъни қалб тарихи», А. Толстойнинг «Аэлита» романи асосида ишланган пьесаси, Досснинг «Тарбияси бузилган бола», Шекспирнинг «Гамлет» асарлари бор.

Гастроль спектакллари 10 июнгача Кремль театри биносида, 10 июндан 10 июлгача В. Маяковский номли театр саҳнасида кўрсатилади.

Ижодий коллектив клубларда, маданият саройларида ҳам бўлиб, ўз санъатини намойиш қилади.

Биз санъаткорларга ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Н. ВАЛИНА.

АНДИЖОН САНЪАТКОРЛАРИ ТОШКЕНТГА КЕЛАДИ

Андижон области республикамизда ўзининг бой санъати ва маданияти билан шуҳрат қозонган областлардан биридир.

Яқинда бу областнинг Охунбобоев номли ўзбек давлат музикали драма ва комедия театрининг юзга яқин санъаткорларидан иборат ижодий коллективи пойтахтимизга иккинчи марта гастролга келадилар.

Мазкур санъаткорларнинг репертуарлари қизиқарли ва ранг-баранг қилиб тузилган. Бу ижодий коллектив пойтахтимиз меҳнаткашларига «Нодира», «Виждон», «Лайли ва Мажнун» каби музикали драмаларни кўрсатиш билан бирга замонавий темада катта программаларда концертлар ҳам қўйиб берадилар.

Гастролчилар сафида Ўзбекистон ССР халқ артистлари Ҳадича Аминова, Мукаррама Азизова, Қамара Бурнашева, Машрабжон Юнусов, Жалил Раҳимов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Азиза Аминова, Айсар Ибрагимов, Малоҳатхон Исоқова, Нўъмон Муродов ва бошқа санъаткорлар ҳам бор.

Ижодий коллектив ўз гастролларини Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида ўтказадилар. Гастрол давомида улар ўзларининг қўшиқ ва куй, хор ва рақс номерлари, драмалари билан телевизор, радио орқали чиқишлар уюштирадилар, шунингдек маданият ва истироҳат боғларида, областимиз пахтакорлари ҳузурида ҳам бўлишиб маданий хизмат кўрсатадилар.

Н. ИНОҚОВ.

Ҳаваскор рассомлар

Тошкент тўқимачилари маданият саройида ҳаваскор рассомларнинг асарлари виставкаси ташкил этилди. Виставкада 100 дан ортиқ ижод намунаси бор. Изостудиянинг ташкил бўлганига ўн йил тўлиши муносабати билан уюштирилган бу виставка ҳаваскор рассомлар санъатининг катта кўригидир.

Бундан ўн йил илгари комбинат комсомол комитети маданият саройи правлениеси билан биргаликда мазкур изостудияни ташкил этган эди. Ўртоқ Яков Львович Фрумгарц бошлиқ бу студия ишини яхши йўлга қўйишда, рассомчилик, графика, ҳайкалтарошлик ва миллий амалий санъат тўгаракларини ташкил этишда комсомолларга комбинатнинг партия, касаба союз ташкилотлари катта ёрдам кўрсатдилар. Студия ижодий иш учун керакли ҳамма асбоб-ускуналар билан тўла таъминланди.

Ҳозир студия 50 дан ортиқ талантли ҳаваскор рассомларни бирлаштирган аҳил коллективга айланди. Студия машғулотлари ҳафтада уч марта ўтказилади. Лекин ҳаваскорлар ишдан ташқари бўш вақтларининг кўп қисмини изостудияда ўтказадилар. Бу ерда улар ўз асарларини муҳокама қиладилар, ижод устида маслаҳатлашадилар.

Студияда тасвирий санъатнинг назарияси ва тарихига бағишланган лекциялар тез-тез уюштириб турилади.

Маданият саройида очилган виставка ёш ижодкорларнинг санъатда ўзларига хос йўл ва бўёқ ахтараётганлигини кўрсатаётир. Тўгарак аъзоси Б. Беловнинг «Тонг», «Баҳор», «Кўлдаги юлдузлар, «Ойдин кеча» каби этюдлари композицион тузилиши, ҳаётийлиги, зўр усталик билан тасвирланиши билан диққатни ўзига жалб қилади.

Виставкада замонавий темада ишланган асарлар ҳаққонийлиги, тасвир бўёғининг ёрқинлиги билан томошабинларда зўр қизиқиш уйғотмоқда.

Сюжетли суратлардан Б. Юнусовнинг «Болаларнинг заводда бўлиши» асари, В. Богдановнинг «Ёш дурадгорлар». М. Султоновнинг постановкаларга ишланган декорация эскизлари, Ф. Понамаревнинг «Комбинат тўқувчилик цехида» каби суратлари анча пишиқ, тематик ранг-баранглиги билан кўзга ташланади.

Ҳайкалтарошлик ишларидан Л. Ермаковнанинг «Кубаликнинг портрети» асарини кўрсатиш лозим.

Умуман ўн йил ичида мазкур студия кўплаб ёш рассомларнинг қўлига бўёқ ва кист тутқазиб, уларни ҳаётга йўллади. Жумладан, шу студияда тарбияланган В. Алькин, Ю. Шилов, М. Гогошьянлар Тошкент рассомлик билим юртини тугатдилар. Е. Салимжонова ва Котляревскаялар эса ҳозир Тошкент Давлат педагогика институтининг рассомлик факультетида ўқимоқдалар.

Ҳаваскор рассомлар асарларининг 1961 йилда Москвада очилган Бутунииттифоқ виставкасига тўқимачилар маданият саройи изостудияси аъзолари ҳам қатнашиб, 1 даражали диплом ҳамда ВЦСПСнинг фахрий ёрлиғини олишга муяссар бўлдилар.

Яқинда тўқимачилар маданият саройи қошида Яков Львович Фрумгарц раҳбарлик қилаётган изостудиянинг 10 йиллигига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Кечада ўзларининг ҳамма бўш вақтларини ижодий изланишга, янги-янги бадиий полотнолар яратишга бағишлаётган студиянинг истеъдодли аъзоларига диплом ва ёрлиқлар топширилди.

Т. ОДИЛБЕКОВ.

ИЖОДИЙ КЎРИК

Кино санъати ҳаваскорларининг ишини янада яхшилашни назарда тутиб, Ўзбекистон касаба союзи президиуми, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети, республика маориф ва маданият министрликлари, кинематографчилар союзининг ташкилий бюроси биргаликда ҳаваскорлар томонидан ишланган кинофильмларнинг учинчи республика кўригини ўтказишга қарор қилди.

Кўрик Тошкент шаҳрида 15—16 июнда ўтказилади. Бунда ҳаваскорлик киностудиялари, тўгараклар, айрим ҳаваскорларнинг қатнашишлари мумкин. Кўрикка ҳужжатли, хроникаль, илмий-техника ва бошқа жанрдаги кинофильмлар тақдим этилиши мумкин.

Энг яхши фильмлар ва уларнинг авторлари диплом ва мукофотлар билан тақдирланади. Фильмлар эса «Совет Ўзбекистони» киножурналига киритилади ва телевизор орқали кўрсатилади.

МАДАНИЙ-МАИШИЙ ХИЗМАТ ЯХШИЛАНСИН

(ХАТЛАРГА ОБЗОР)

— Клубимиз киши кўрса кўргундек, — деб ёзишади Тошкентдаги 2-нон заводининг бир группа ишчилари. — Бу ерда ҳамма қулай имкониятлар бор. Тўгарак машғулотлари ўтказиш учун хоналар етарли. Бироқ, бу имкониятлардан тўла фойдаланилмаётир. Мисол учун музика тўгарагини олиб кўрайлик. Тўгаракнинг номи бору, ўзи ишламайди. Бунинг устига 150 сўм пул сарфлаб турли музика асбоблари сотиб олинди. Улар фойдаланмай чанг босиб ётибди. Корхона касаба союз ташкилотининг аъзолари бу ҳолни кўра-била туриб лом-мим дейишмаётгани кишини таажжублантиради.

Редакциямиз айрим клублар, кутубхоналар, кинотеатрлар ва бошқа маданий-маиший муассасалар ишидаги камчиликлар ҳақида ёзилган хат-хабарларни ҳам олиб турибди. 3-«Боёвут» совхозининг 6-бўлимидан хат ёзиб юборган газетхон И. Исмоиловнинг ёзишича, бўлимда кино кўрсатиш қониқарсиз аҳволда. Борди-ю, фильм намойиш қилинадиган бўлиб қолса кишилар ўзлари уйларидан стул олиб келишлари лозим. Негаки, кинотеатрда стуллар етишмайди.

Оққўрғон районидаги Ленин номли колхоз клуби ҳам кино кўрсатишда «намуна» бўлаяпти. Бу ерда ҳам стул ва скамейкалар етишмайди. Газетхон С. Нормуродов клубдаги бошқа нуқсонлар ҳақида ҳам ачиниб ёзади. Худди шундай фактлар газетхон А. Йўлдошевнинг Оржоникидзе районидаги «Ленинград» колхозининг клубидан ёзган танқидий материалида ҳам келтирилган.

— «Коммунизм» колхозининг клубини қаровсиз клуб деса муболаға бўлмайди, — деб ёзади сирдарёлик ҳаваскор мухбир Х. Сонбназаров. — Клуб икки-уч йилдан бери тузукроқ ремонт қилинмади. Бу бир, иккинчидан, клуб биносининг атрофи ифлос бўлиб ётади. Ўз ҳолига ташлаб қўйилган бу клубда колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш ҳам қониқарли эмас.

Юқори чирчиқлик ҳаваскор мухбир Ж. Тўқсонбоев эса район марказидаги маданият уйи ишидаги камчиликларни конкрет мисолларда очиб ташлаган. Газетхон Ю. Аҳмедов Бўка районидаги Мичурин номли колхоз радиоузели радиотехникаларининг айби билан тез-тез бузилаётганлигини хабар қилган. М. Шодиев ва Б. Ҳамроев ўртоқлар эса Бекобод районидаги «Чаноқ» совхозининг иккинчи бўлими хонадонларини электрлаштиришга эътибор берилмаётганлигини ёзиб юборишган. Ўртоқ О. Турғунов материалида Калинин райони Кўктерак қишлоғидаги клуб аҳолига ёмон хизмат кўрсатаётганлигини маълум қилади.

Шунингдек, редакциямиз К. Бегмонов (Бекобод райони), И. Бекмаҳамов (Сирдарё райони), Х. Жалилов (Калинин райони), С. Мирзалиев (Оржоникидзе райони), Т. Шоқосимов (Бўка райони) ўртоқлар томонидан юборилган танқидий материални ҳам олди. Хат авторлари шу районларда аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасидаги айрим камчиликларни кўрсатиб ўтганлар.

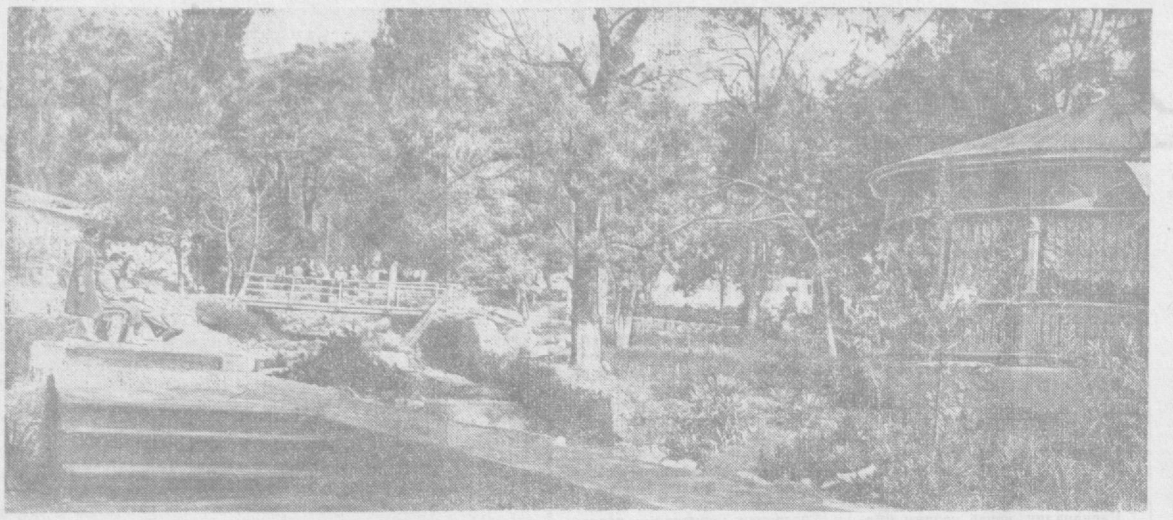

ОҚТОШГА КЕЛИНГ

Оқтош, Хумсон, Бурчмулла... Бўстонлиқ районининг бу ажойиб баҳаво жойларининг довруги кенг тарқалган. Бу ерлардаги чиройли манзара касб этган оромбахш жойлар, мусаффо тоғ ҳавоси, тошдан-тошга урилиб оқадиган зилол сув — ҳамма-ҳаммаси ҳордиқ чиқарувчиларнинг йўлдоши. Бу йилги соғломлаштириш мавсумида қандай янгиликлар бўлади? Биз ана шу савол билан Оқтош тоғ-иқлим санаторийсининг бош врачи ўртоқ А. Аҳроровга мурожаат қилдик.

— Санаторийимизда, — деди бош врач, — ҳар йили 1700 киши дам олиб даволанарди. Бу йил биз бу рақамни 3700 га етказишга қарор қилдик. Шу сабабли ҳам бу йил санаторийда мавсум илгаригига қараганда эрта бошланди. Мавсум муддати ҳам узайтирилиб, октябрь охиригача боради.

Санаторийни мавсумга тайёрлаш учун 40 минг сўм маблағ сарфланди. Ҳамма корпуслар, коттежлар, ёзги кинотеатр ва бошқа объектлар сифатли капитал ремонтдан чиқарилди. Дам олиш ва даволаниш муассасасини кўкаламзорлаштириш юзасидан ҳам катта ишлар қилинди: 1600 туп дарахт кўчатлари, 3500 туп бута экилди.

Медицина хизматини яхшилаш юзасидан кўрилган тадбирлар ҳам диққатга сазовордир. Санаторийнинг физиотерапия кабинети, инголятория ва гидроионизаториялар учун янги ускуналар сотиб олинди. Бу йил беморларни қуёш нури билан даволашга катта эътибор берилади. Бунинг учун қуёш ваннасидаги жой 40 тага кўпайтирилди.

Санаторийда ҳордиқ чиқарувчиларга маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш соҳасида анчагина ишлар қилинаётир.

Яхши дам олиб даволанай десангиз, Оқтошга келинг. Бу ерда меҳнат отпускангизни кўнгилли ўтказиш учун қулай шароитлар яратилган.

О. ЛЕВАК,
Н. МАСЛОВ.

Суратда: Оқтош санаторийсида.

Колхоз-совхозларда қолишмоқчи

Гулистон районида ўрта мактабни битириб чиқаётган ёшларнинг слёти бўлди. Слёт қатнашчилари шу куннинг энг муҳим вазифалари ҳақида фикрлашдилар. Уларнинг кўпи етуклик аттестати билан колхоз ва совхозларга бориб ишлаш мақсадида эканликларини баён қилдилар. Улар орасида янги ташкил қилинган «Правда» ва «Мирзачўл» совхозларида ишлашга аҳд қилган йигит-қизлар ҳам бор. Слёт қатнашчилари чўлни ўзлаштиришда актив қатнашиш истагини билдириб, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетига мактуб юбордилар.

С. СУЛТОНОВ.

Об-ҳаво маълумоти

Тошкент об-ҳаво бюросининг маълумотига қараганда бугун кундузи Тошкентда ва Тошкент областида ҳаво ўзгариб турса-да ёғингарчилик бўлмайди. Температура эрталаб Тошкентда 14—16, областда 14—19, кундузи Тошкентда 28—30, областда 27—32 даража иссиқ бўлади.

Республика хор жамиятининг таъсис этиш съезди

Ҳаваскор хор коллективларининг биринчи республика кўригида беш юзга яқин хор ва ансамбль қатнашди. Буларда жами 15 мингдан кўпроқ киши иштирок қилди. Шу фактнинг ўзи Ўзбекистонда хор ашулаларига муҳаббат ўсиб, кенгайиб бораётганлигини ёрқин исбот этади. Хор санъати—эстетик тарбиянинг муҳим воситаларидан биридир. Республикада хор санъатини ривожлантириши лозим бўлган хор жамиятини тузиш мақсадида 31 майда Ўзбекистон пойтахтида таъсис этувчи съезд ўтказилди.

Съездда Ўзбекистон хор жамияти ташкилот комитетининг раиси А. Султонов доклад қилди. Докладчи ҳозирги вақтда Ўзбекистонда бир неча профессионал хор коллективлари, шу жумладан Ўзбекистон Давлат филармониясининг хор капелласи ишлаб турибди. Республикада ҳар йили янги бадиий ҳаваскорлик коллективлари ташкил этилмоқда.

Ўзбекистон композиторлари хор коллективлари учун кўпгина ашула, кантаталар яратдилар. С. Юдаковнинг «Партия ҳақида қўшиқ» ва «Офарин», М. Левиевнинг «Оҳангарон», «Овозим», Д. Зокировнинг «Бахт» қўшиғи, М. Бурҳонов томонидан хорлар учун қайта ишланган халқ қўшиқлари ҳаммага манзур бўлди.

Съезд делегатлари республикада хор санъатини янада ривожлантириш тадбирларини белгиладилар, Ўзбекистон хор жамиятининг уставини қабул қилдилар ва бу жамиятнинг правлениесини сайладилар. Ўзбекистон Давлат филармонияси хор капелласининг бош дирижёри ва бадиий раҳбари А. Султонов правлениенинг раиси қилиб сайланди. (ЎзТАГ)

Спортда янги муваффақиятлар сари

5 июнда Марказий «Пахтакор» стадионида Ўзбекистон шаҳарлари II спартакиадаси байроғи кўтарилади. Бу спартакиада республикамиз спорт ҳаётида катта воқеа бўлади.

Ўтган йилнинг май ойида бўлган 1-спартакиада республикамиз шаҳар ва районларида физкультура-спорт ишларини жонлантиришга катта ёрдам берди. Физкультурачилар сафига жуда кўп янги қобилиятли ёшлар жалб этилди. Спортчиларимизнинг маҳорати ҳам анча ўсди. Фақат 1961 йилнинг ўзидагина 80 кишига СССР спорт мастери деган ном берилди. Тошкентлик Р. Аблаев (кураш), В. Баллод (енгил атлетика) Совет Иттифоқи чемпионлари бўлдилар. Республикамизнинг кўпгина спортчилари кумуш ва бронза медаллари олдилар.

Бутуниттифоқ мусобақаларида Ўзбекистондан қатнашган от спорти (4-ўрин), спорт гимнастикаси (7-ўрин), акробатика (5-ўрин), шашка (6-ўрин), футбол («А» классида 10-ўрин) командалари муваффақият қозондилар.

Бу йил «Таштекстильмаш» заводининг баскетболчи қизлари Иттифоқ биринчилигида «А» классида қатнашиб жуда яхши натижага эришдилар. Ҳозир улар финал мусобақаларда 1 — 12-ўринни олиш учун курашмоқдалар. Бу команданинг 6 ўйинчиси — Р. Салимова, А. Коптева, Т. Волкова, Т. Томина, Р. Белоусова ва Н. Чернишевалар СССР спорт мастери нормативини бажардилар. Улар Ўрта Осиё ва Қозоғистон бўйича спорт мастери номини олган биринчи баскетболчи қизлардир.

Ўзбекистон шаҳарлари II спартакиадаси унда қатнашувчиларнинг сони ва спорт турлари жиҳатидан 1 спартакиададан фарқ қилади. Ўтган йили мусобақаларда спортнинг олти тури бўйича 800 га яқин спортчи қатнашган бўлса, бу йил 2,5 минг спортчи спортнинг ўн икки тури бўйича биринчилик учун курашади. Енгил ва оғир атлетика, сузиш, спорт гимнастикаси, баскетбол ва волейбол, бокс, классик кураш, қиличбозлик, шахмат ва велоспорт бўйича мусобақалар ўтказилади.

I спартакиадада Янгийўл ва Олмалиқ спортчилари катта муваффақиятга эришган эдилар. Улар иккинчи группада қатнашиб, биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллаган ва бу йил биринчи группада кучли шаҳарлар командалари билан бирга курашиш ҳуқуқини олган эдилар.

Чирчиқ шаҳар спортчилари ҳам спартакиадага пухта тайёргарлик кўрдилар. Шаҳарда бўлган спартакиада биринчи этапининг ўзида 3 мингдан ортиқ спортчи қатнашиб, 14 та янги рекорд қўйилди.

II спартакиаданинг характерли хусусияти шундаки, команда зачётига иккинчи спорт разрядидан кам бўлмаган спортчилар эришган натижаларгина ёзилади.

Бу спартакиадага қатнашиш учун қуйидаги шаҳарлар киритилган: Андижон, Бухоро, Фарғона, Қўқон, Наманган, Чирчиқ, Янгийўл, Олмалиқ, Нукус, Самарқанд, Каттақўрғон ҳамда Тошкент шаҳрининг Октябрь, Фрунзе, Киров, Куйбишев ва Ленин район командалари.

Ўзбекистон шаҳарлари II спартакиадаси физкультура ишларини янада яхшилашга хизмат қилиш билан бирга, спортчиларимизнинг 1963 йилда бўладиган СССР халқлари III спартакиадасига қандай тайёргарлик кўраётганлигини ҳам аниқлаб беради.

Севимли Ватанимизни хурсанд қилиш учун меҳнатда, ўқишда ва спортда янги муваффақиятларга эришайлик!

П. КОНОВАЛОВ,
спорт жамиятлари ва ташкилотлари союзи республика Совети спорт федерацияси бўлимининг мудири.

Метеотрон иқлимни ўзгартиради

Пюи де-Дом (Франция)даги обсерваториянинг директори Анри Дессен сунъий ёмғир ҳосил қиладиган установка яратганини хабар қилди. Олим уни метеотрон деб атади.

Бу катта кучга эга бўлган иссиқлик генераторидир. У форсунка монтаж қилинган иссиқлик трубасидан иборат. Метеотрон ишлаган вақтида илиқ ҳаво устуни атмосферанинг совуқ катламлари орасидан ўтиб, тепага кўтарилади. Шу моментда жуда тез намлик конденсацияси содир бўлади ва труба тепасида тўда-тўда булутлар кўринади. Метеотрон 8 минут ичида 300 тонна сувга эга бўлган булут ҳосил қилади. Бунинг учун 8 тонна ёқилғи сарфланади.

Дессеннинг айтишича, ана шу установка ёрдамида анча каттагина районнинг иқлим шароитини ўзгартириш мумкин.

Янги китоблар

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти қуйидаги китобларни нашр этди:

А. АКБАРОВ, П. ҲАМДАМОВ. **«Правда» газетаси ва Туркистонда революцион ҳаракат.** 84 бет, тиражи 3.000, баҳоси 11 тийин.

Э. МИШЕЛЬ. **Одам миясининг рекордлари.** 23 бет, тиражи 5.000, баҳоси 4 тийин.

М. Е. ЖАБОТИНСКИЙ, И. Л. РАДУНСКАЯ. **Замонамиз радиоси,** 268 бет, тиражи 5.000, баҳоси 53 тийин.

Т. П. ПОЛЯНОВСКАЯ. **Чўчқалар учун озиқ рациони.** 38 бет, тиражи 2.000, баҳоси 5 тийин.

ОЛИМ УСМОН. Қисқача интернационал сўзлар луғати. 2.500 сўз. С. Э. Азимов таҳрири остида. 248 бет, тиражи 10.000, баҳоси 40 тийин.

Уртўқмоқ

ХАРАКТЕРИСТИКА

... Бу одамга характеристика бериб ўтирмасдан, афти-ангорини кўриб танишиб қўйиш учун расмини босса ҳам бўлаверарди. Лекин унинг хурмача қилиқларини бирма-бир санамасак кўнглимиз ўрнига тушмайдиган бўлди. Мана у, танишиб қўясиз.

Ўзи Бектемир посёлкасида яшайди. Касби-кори куф-суфчилик. Исми-шарифлари Сайфиддин Қосимбеков. У, кейинги вақтда «малакаси»-ни ошириб гап ташувчи, яъни очиқроқ қилиб айтганда иғвогарлик «касбини» ҳам эгаллаб олибди. У, кечалари тинимсиз ишлаб бир йўла бир қанча идорага ҳар хил хат йўллайди. Масалан, битта хатни прокуратурага, иккинчисини Москвага, учинчисини Тошкентга, тўртинчисини яна алла қаёққа...

Хатининг бошланиши тахминан қуйидагича бўлади:

«Палончи, писмадончи ўғли. Кейинги вақтда қадам олиши чакки бўлиб қолди. Ҳар куни уйига кетаётганда чойхонанинг орқасидаги катта тол тагида уч-тўрт минут туради. Қишлоқ кўчасининг ўнг томонидан юрмай, доим чап томонидан юради. Бу одамга тегишли чора кўриб қўйилмаса асло бўлмайди. Ана шу гапларнинг тўғрилигига жавоб берувчи Сайфиддин Қосимбек ўғли».

Яна битта хатидан бир парча кўчирамиз:

«Қишлоғимизда яшовчи Тўрамуродовдан шубҳам бор. Сабаби: у бадан тарбия баҳонаси билан ҳар куни эрталаб ҳовлисига чиқиб майкачанг бомдод намози ўқийди. Яна бизни хурофатчи, деб чалпигани ортиқча. Иккиламчидан у...».

Сайфиддининг софдил, меҳнаткаш кишилар тўғрисида ёзаётган юқоридагига ўхшаш куракда турмайдиган хатларидан парча-пурча мисол келтираверсак газетхоннинг кўнглини хира қилиб қўямиз. Бектемирли Сайфиддин эшон ёки Сайфиддин иғвогар шу вақтгача қўрққан олдин мушт кўтарар қилиб юрибди. Унинг қишлоқма-қишлоқ юриб мурид овлаши, Бектемирга қайтиб келгач ташкилотларга юмалоқ ариза ёзишда давом этишини далиллар билан бир киши эмас, ўнтўққиз киши исботлаб бераяпти. Мана, иғвогар Сайфиддин Қосимбековнинг афти-башарасини аниқ кўрсатадиган хатлардан мисол келтирамиз:

Биринчи хатдан: «Биз уни 1929 йилдан бери биламиз. Ҳеч қаерда ишламайди. Оёғи туппа-тузик. Пана жойда йўрғалаб юради, одамлар олдида ҳасса таянади. Колхозда ишламаса ҳам томорқадан фойдаланади. Иғвогарлигини тасдиқловчилар: А. Шералиев, Э. Шарипов, Э. Ражабовлармиз».

Иккинчи хатдан: «Сайфиддин Қосимбеков одамларни алдаб пул топади. Ўзи сохта чўлоқ. Хотин-қизларга ёмон кўз билан қарайди. Пешона тери тўкиб тирикчилик ўтказмайди. Қачон қарасангиз оғзидан фисқи-фужур ёғилади. Х. Жиянқулов, Қ. Тошев, Н. Эшонқулов».

Бир иғвогар, куф-суфчи тўғрисида шунча одамнинг гувоҳлик бергани етарли бўлса керак, деб ўйлаймиз. Бектемирдаги «Коммуна» кўчасида турувчи Сайфиддин туҳматчи, яъни Сайфиддин эшоннинг номини керакли ташкилотлардаги кишилар ҳозиргача билишолмаган бўлса қийналиб юришмасин, деб масалани очиқ-ойдин қилиб қўйдик.

Энди ҳайрон бўлиб қолдик, Бектемирнинг сувини лойқатаётган, кўчасини чангитаётган кишини ким жиловлаб қўяркин? Ўрта Чирчиқда шунақа ташкилот топилса керагов.

Характеристикани «Уртўқмоқ»қа икки қўллаб йўлловчи:

Т. ЙЎЛДОШЕВ.

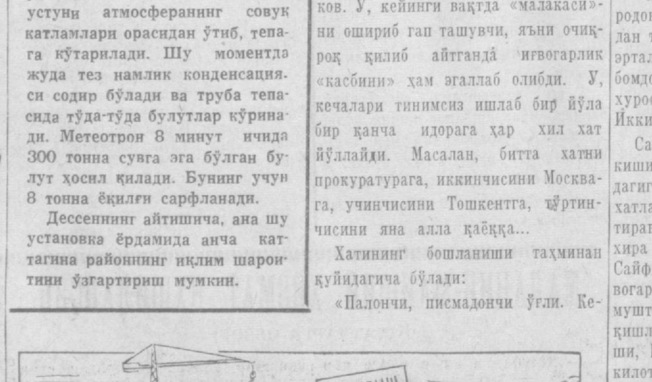

— Нега қурилишни тамом қилмадиларинг?
— Кўриб турибсизку буёғини...

А. Грунин чизган расм.

Алкагол

Ичмаса кайфи бузук, кўнгли чунон хуфтон бўлур.
Тегса гар оғзига қиттак, кўзлари мужгон бўлур.
Очилиб ранги-рўйи, бутқул вужудга жон битиб,
Тил чиқиб, вайсаб узича, хун хира-хандон бўлур.
Уйда, ҳатто кўча-кўйда шерланиб, хўрозланиб,
Гоҳи қоплон, гоҳи йўлбарс, гоҳида арслон бўлур.
Ётса ер узра чўзилиб, булғаниб лой қаърига,
Кўзи тушган ҳар кишининг нафрати туғён бўлур.
Ота-она, қон-қариндош, тўғрисўз ундан ҳуноб,
Ўзгаларнинг таънасидан диллари вайрон бўлур.
Турқи-шотири тўкилиб, алкагол [illegible]
Нуқса, умрига заволсан, охири пайхон бўлур.

Ш. ТОҲИРОВ.

Чет элларда нима гап

ЖАЗОИР ХАЛҚИГА ЁРДАМ

МОСКВА, 1 июнь. (ТАСС). Маълумки, совет Қизил крести Жазоир қочоқларига, биринчи навбатда Жазоир халқига қарши қонли уруш натижасида ўз ватанини ташлаб кетган касаллар, аёллар ва болаларга бир неча марта ёрдам кўрсатиб келди. Эвиан битимлари тузилиб, Жазоир қочоқлари ватанларига қайтиб кела бошлагандан кейин яна бир қийинчилик пайдо бўлди. Уруш натижасида қайтиб келган кишилардан кўпининг уй-жойлари вайрон бўлган эди.

Иккита совет ҳаво кемаси «ИЛ-18» 1—3 июнда Жазоир Қизил ой жамияти ихтиёрига унинг илтимосига кўра совет Қизил крест жамиятининг ҳадияси сифатида Жазоир қочоқларини, биринчи навбатда аёллар ва болаларни жойлаштириш учун ўнтадан ётоқ жойи бўлган 400 палатка олиб келди.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ҲАЁТИ САҚЛАБ ҚОЛИНСИН!

ХАНОЙ, 1 июнь. (ТАСС) Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Жанубий Вьетнамни озод қилиш учун кураш Миллий фронти Марказий комитети бутун жаҳонга мурожаат қилиб, ўн бир студентнинг ҳаётини сақлаб қолиш учун ёрдам беришга, уларни нгодиньдьемчилар тўдаси қўлидан қутқазишга чақирди. Американинг Жанубий Вьетнамдаги агрессиясига ошкора қарши чиққан бу студентларнинг баъзилари ўлим жазосига, баъзилари каторга ишларига ҳукм қилинган.

Раскнинг матбуот конференцияси

ВАШИНГТОН, 1 июнь. (ТАСС). Кеча, матбуот конференциясида АҚШ давлат секретари Д. Раск, қуролсизланишга бағишланган 18 давлат комитетининг Женевадаги иши тўғрисида қисқача баёнот берди. У, Женевадаги муваффақиятсизлик учун айбни Совет Иттифоқи устига ағдаришга уринди.

Давлат секретаридан, Совет ҳукуматининг бошлиғи Н. С. Хрущевнинг савдо-сотиқ проблемаларига бағишлаб Халқаро конференция чақириш тўғрисидаги таклифига қандай қарайсиз, деб сўрашди. Раск, халқаро савдо-сотиққа тааллуқли ҳамма масалалар турли халқаро органларда муҳокама қилиб келинмоқда, деб аслида бу таклифга қарши чиқди. У айтдики, АҚШ Европадаги «умумий бозор» билан мустаҳкам савдо-сотиқ алоқалари боғлаш ниятидадир.

Давлат секретари, Англия ядро қуроли ишлаб чиқариш соҳасидаги ўз сирларига Франция ҳукуматини шерик қилса, бунга АҚШ рози бўлиши мумкин, деб ўйлайдими, деб сўради Раскдан журналистлардан бири. Раск айтдики, бир қанча сабабларга кўра Қўшма Штатлар миллий ядро потенциалларининг кучайтирилишига қаршилик кўрсатмоқда. Бироқ, деб таъкидлади у, НАТОнинг ядро кучларини барпо қилиш эҳтимоли шу иттифоқнинг ичида ҳозирги вақтда муҳокама этилмоқда.

Раск, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин билан олиб борган музокаралари тўғрисидаги саволга жавоб бериб, биз Ғарбий Берлин масаласида бирон дурустроқ натижага эришганимизча йўқ, деди.

Раск матбуот конференцияси давомида, НАТОнинг Афинадаги май сессияси вақтида бир қанча мамлакатларнинг ташқи ишлар министрлари билан бошлаган музокараларини давом эттирмоқ учун эҳтимол, тез орада Европага борсам керак, деди.

Куч тўпламоқдалар

НЬЮ-ЙОРК, 1 июнь. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентлигининг мухбири Нахадан (Окинава) хабар беради: Кеча АҚШ ҳарбий-денгиз флотининг десант инженер-курувчилар отряди бу ердан самолётларда Таиландга жўнатилди. Бу отрядни ҳарбий-денгиз пиёда аскарлари 3-экспедицион жанговар бригадасига мадад бериш учун юбордилар. Ана шу жанговар бригада шу ойнинг бошларида Таиландга келган эди.

НЬЮ-ЙОРК 1 июнь. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентлигининг мухбири Бангкокдан хабар беради:

Англия реактив қирувчи самолётлар эскадрильясини Таиланднинг шимолида жойлашган Чионгмайга юбора бошлади.

Чионгмай Лаос чегарасидан 120 миля нарида бўлиб, унда самолётларни ҳар қандай об-ҳаво шароитида қабул қилиб оладиган бетондан ясалган қўниш йўллари бор.

Лаосда жанглар

ПЕКИН, 1 июнь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг мухбири Сьенг Куангдан хабар беради: Фуми Носаван қўшинлари Лаоснинг озод қилинган районларига доим ҳужум қилиб турибди.

Ана шундай ҳужумларнинг бирида исёнчилар Аттопадан (Қуйи Лаос) 50 километр ғарб-жанубдаги Бан Майни ишғол қилдилар. Шу райондаги халқ қўшинлари қарши ҳужум қилишга мажбур бўлдилар ва 28 майда исёнчиларни Бан Майдан суриб чиқардилар. Ана шу операция вақтида маҳаллий халқ кучлари кўп миқдорда ўқ-дори ва бошқа ҳарбий анжомларни ўлжа олдилар.

НОРВЕГИЯГА ҚИШ ҚАЙТИБ КЕЛДИ

ОСЛО, 2 июнь. ТАСС мухбири. В. Вавилов хабар беради:

Кеча ёзнинг биринчи куни эди, аммо ёзнинг бошланиши норвегияликларга на иссиқ, на офтоб келтирди: Норвегияга қиш қайтиб келди. Мамлакатнинг ҳамма томонларидан об-ҳаво совиб кетганлиги, қор, дўл, ёмғир ёғаётганлиги тўғрисида хабарлар олинмоқда. Сюннмере вилоятида энди барг ёзиб келаётган қайинзорларни ва ўтлоқларни оппоқ қор босди. Олесунн шаҳрининг кўчалари қор билан қопланди.

Тоғлик Гейло шаҳарчасининг аҳолиси қалин қор ёққанидан кейин ёзда чанғида сайр қилиш имконияти туғилганидан мамнун бўлиб, яна чанғи боғладилар. Норвегиянинг бошқа тоғлик районларидан ҳам чанғида сайр қилиш учун яхши имконият туғилди, деб хабар бермоқдалар. Гудбрансдален водисида ҳамда Лиллехаммер шаҳрини ўраб турган тоғларда қор ёғмоқда. Ҳатто Ослонинг теварак атрофларида ҳам ҳарорат ноль даражадан пастга тушди.

АҚШ ЕР ОСТИДА ЯНА ЯДРО ҚУРОЛИНИ ПОРТЛАТДИ

ВАШИНГТОН, 2 июнь. (ТАСС). Американинг атом энергияси билан шуғулланувчи комиссияси АҚШ кеча Невада штатида ер остида яна ядро қуролини портлатганлигини эълон қилди. Бу — ҳозирги вақтда Америка ер остида ўтказаётган ядро синовлари сериясида 35-портлатишдир.

ЭЙХМАН ОСИЛДИ

ҚУДДУС, 1 июнь. (ТАСС). Рейтер агентлиги хабар беради: Яҳудийларни кўплаб қирганлиги учун ҳукм қилинган Адольф Эйхман бугун Тель-Авив яқинидаги турмада осилди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Телевизор

3 ИЮНЬ

Рус тилида: 12.00 — **Физкультура билан шуғулланинг,** 12.20 — **Инглиз тили дарсидан сўнгги машғулот,** 13.00—**РСФСР халқ артисти Андрей Попов** (пойтахтимиз меҳмонлари циклидан).

Ўзбек тилида: 14.00 — **Чол ибн Хаттоб** (бадиий фильм). 15.25 Озарбайжон телевидениесининг **«Дўстлик тили»** деган кино-очерки (рус тилида).

Рус тилида: — 18.00 — **Олов от** (мультипликацион фильм), 18.25 — **Телевизион янгиликлар,** 18.40 — П. И. Чайковский номли II-халқаро музикачи ижрочилар конкурси лауреати **Инь Чень Цзун** (Пойтахтимиз меҳмонлари циклидан). 19.00 — **Телетомошабинларнинг хатлари асосида тузилган концерт,** 19.50 — **Чет эл кинохроникаси,** 20.00 — **Муз устидаги кишилар** (Чехословакия кинокомедияси).

Ўзбек тилида: 21.15 — **Телевизион янгиликлар,** 21.30 — **Лирика кечаси.** Кечадан сўнг **кофе ичинг** (реклама).

4 ИЮНЬ

Рус тилида: 18.30 — **Меҳнат қаҳрамонлари билан учрашув** (ёшлар учун), 19.00 — **Телевизион янгиликлар,** 19.10 — **Фан ва техника** (киножурнал). 19.20 — **Яков Свердлов** (бадиий фильм). 21.05 — **Болалар бизга қарайди** (катталар учун болалар ҳақида илмий-оммабоп фильм).

Ўзбек тилида: 21.25 — **Телевизион янгиликлар,** 21.35 — **Мўл ҳосил учун** (телевизион журнал).

Театр

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 3/VI да **Уч баҳодир,** 4/VI да **Фарғона ҳикояси.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ (Свердлов номли концерт залида) — 3/VI да **Ўзбек ашула ва рақс ансамблининг концерти.** Концертда СССР халқ артисти Тамара Хоним иштирок этади. Кеч соат 8 да бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРНИНГ **ёзги биносида** — 3/VI да концерт. **Ўзбек давлат филармониясининг солистлари** ва Ўзбекистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** қатнашади. Кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Шаҳардаги сигналлар — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Жўшқин йиллар—«МИР» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Истиқбол йўли — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун, ўзбек тилида).

Актёр Йоллер — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да), «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч 5 гача).

713 қўнмоқчи — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Герольштейдаги саргузаштлар — «МИР» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 10 да).

Чўккан кеманинг сири — (эрталаб соат 10 да), **Она қалби** (кундуз 2, кеч 6 ва 10 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Номаълум аёл — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 5 дан).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10 яримда бошланади).

Энг биринчилар — «ОКТЯБРЬ».

Истиқбол йўли — «ВАТАН» (ўзбек тилида), «ПАХТАКОР», «ШАРҚ» (рус тилида).

Ғурурли Лойза — НАВОИЙ номли, ТЕЛЬМАН номли, «ВАТАН» (кеч соат 10 яримда).

Шаҳардаги сигналлар — «ФЕСТИВАЛЬ».

Салибчилар (1 ва 2-серия) — ПУШКИН номли.

Пласа Униккуль — КАФАНОВ номли.

Шўх қайрилишлар — «УДАРНИК».

Она қасами — «ПОБЕДА».

1-Чинобод тупик, 7-уй, 22-квартирада турувчи **Жанна Леонидовна Мельникованинг** Першин кўчаси, 68-уйда турувчи Владимир Александрович Мельниковдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») —орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик ва маҳаллий ахборот бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, савдо ва транспорт бўлимлари — 33786. Секретариат — 34808. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 26331, 33262, 30249, 30250, 30253.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 00987. Нашр. Г. — 1605.